

Rumunijoje Ir Besarabijoje Užimta 400 Vietovių

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXV, NO. 201.

PENKTADIENIS, RUGPĖČIO (AUGUST) 25, 1944.

KAINA TRYS CENTAI.

Darbuokimės už
Roosevelto-Trumano
Išrinkimą

This Issue Consists
of Two Parts
PART ONE

KASDIENA—

Balkanuose
Ta "Tvirtovė"
Veltui Džiaugėsi
Ką Jie Šeips

Pagalios Rumunijos fašistinė valdžia nutrenka. Nauja valdžia priėmė Sovietų Sąjungos taikos sąlygas. Londonas ir Washingtonas tai užtvirtino.

Rumunijos armija jau prieš nacius eina. Vengrijos armijoj suklimai. Bulgarija ir Slovakija svyruoja. Tai labai geros žinios.

Balkanuose ir Italijoje susidaro vokiečiams pavojus. Jie taipgi neteks Ploesti aliejaus šaltinių. O tai pats savaime yra skaudus smūgis vokiečių armijai.

Rumunijos pasidavimą daugelis lygina su Bulgarijos pasidavimo pereinamu kare. Bulgarijai pasidavus karas ėjo tik 41 diena.

Naciai giriasi, jog Vokietija yra kaip "didelė tvirtovė." Tai galima, bet ir didžiausia tvirtovė negali laikytis be karo reikmenų.

Vokietijai pritrūks aliejaus ir kitų daiktų. Kita, ji bus nuolat daužoma iš oro. Kaip ilgai ji galės laikytis?

Šveicarija nutraukė ryšius su Vichy valdžia. Tai gerai, bet nutraukti ryšius su mirusiais nereikia didelės drąsos.

Teks nutraukti ryšiai ir su Hitlerio valdžia. Švedijos socialdemokratų valdžia prastai jaušis. Švedija uoliai talkininkauja Hitleriui karo reikmenis teikdama.

Vokiečių daviniai sako, jog Sovietų kariuomenė jau pasiekė Rygos pamiarį.

Veltui "Naujienuos" taip džiaugėsi, kad "vokiečių armija susijungė." Tas susijungimas vėl perkirstas.

Kas dedasi Rumunijoje irgi suteiks didelio nesmagumo to laikraščio redakcijai.

United Lithuanian Relief Fund, kurio galva yra kunigas Končius, išleisias: \$25,000 fondo reikalų vedimui ir populiarizavimui \$10,000 "netikėtiems reikalams."

Taiči, \$35,000 nebus niekur siunčiami. Pietų Amerikoj esantiems pabėgėliams gi skiriama \$12,500.00.

Lietuvai (medikaliams reikmenims) irgi tik \$12,500.00.

Pietų Amerikoj yra tik keli dešimtai lietuvių fašistų pabėgėlių. Jiems skiriama tiek, kiek Lietuvai.

Fondas taipgi šelpa "pabėgėlius" ir "studentus" Ispanijoje, Portugalijoje, Švedijoje ir kitur. Kas tie pabėgėliai? Kiek žinome, jų labai mažas skaičius, jie ir pabėgo ka grūvo Smetonos režimas. Dabar gi bėga iš Lietuvos kvailingai — Plechavičius, Kubilūdas ir Ko. Ar tai tokiems galvams bus

Jankiai Prie Šveicarijos Sienos

FRANCŪZŲ ARMIJA SUKILIMAS Vengrų Armijoj?

Užima Bordeaux ir Daug Miestų Paliai Šveicarų Rubežių. Paryžių Dar Yra Nacių

LONDONAS, Rugs. 24.—Generolo Eisenhowerio atšabas praneša, kad francūzų armijos šarvuočiai divizija ir tuli jankių daliniai maršuoja Paryžiu, kaudamiesi su naciais, kurie dar buvo pasilikę į vakarus nuo Paryžiaus ir pačiame mieste.

Vakar generolai de Gaulle ir Koenig paskelbė, kad Paryžių išlaisvino partizanai ir plačiosios liaudies minios, kurios kovėsi su naciais keturias dienas. Bet pasirodo, kad Paryžių dar yra nacių. Po keturių dienų mūsų su naciais buvo padaryta "paliubos." Jie sutiko pasitraukti iš Paryžiaus, bet tas neįvyko. Todėl mūsų atsinaujino ir partizanų vadovybė kreipėsi į Aliantus, kad siųstų Paryžiu savo armiją. Nauji susirėmimai neišvengiami.

VYR. AL. STABAS, Rugs. 24. Generolo Patch septintoji armija, per 10 dienų padariusi 200 mylių, pasiekė Šveicarijos rubežį. Vakar užėmė Grenoble, šiandien ji išlaisvino St. Julien ir Evian, prie pat Šveicarijos rubežiaus.

Amerikoniai, padedant Maquis partizanams, užėmė Atlantiuko uostą Bordeaux.

Kiti generolo Patch armijos daliniai, vakar užėmė didmiestį Marseile, pasiekė slėnį Rhone upę. Čia paimta Francūzų ir pakietta Arles.

Pranešama, kad salonai patriotai kontroliuoja Lyono distriktą. Apie patį Lyoną nėra tikrų žinių.

Perkirstus Toulon-Marseile pajūrio vieškelį, užimta La Pradet ir kiti svarbūs punktai.

Trečioji armija, kuriai vadovauja gen. Patton, padarė dar 15 mylių į pietų rytus nuo pirmu užimto Sene.

Šiaurinėje Francūzijoje, Sene upės rajone, Aliantai užėmė Italijos Fronte

ROMA, Rugs. 24.—Abipus Arno viršupio britai ir indusai padarė žymaus progreso.

Jie užėmė Foresio ir visą eilę kitų strateginių vietų.

Adriatikto sektoriuj mažai kas naujo. Lenkai ir Italai įsitvirtino Melauro paupiais, apie 12 mylių nuo jūros pakraščio.

Į šiaurę nuo Florencijos viskas ramu.

teikiama pagelba surinktais iš Amerikos pinigais?

Jei to fondo kūrėjai būtų teisingai dalyką perstatę National War Fund'ui, aišku, jie nebūtų primiti į tą fondą.

Iškro, pabėgėlių iš Lietuvos kitose šalyse yra tokis menkas skaičius, kad nesudaro reikalo šelpti, jei jie ir būtų verti šelpimo.

Sukilimas Vengrų Armijoj?

LONDONAS, Rugs. 24.— Iš Čiuricho (Šveicarijos) gauta pranešimų, kad Vengrijos armijoj prasidėjo sukilimas. Kiek jis platus, konkrečių žinių nėra.

Kai Slovakijos kvailingai patyrė, jog Rumunija kapituliavo, tuoj buvo suskūpintas kvailinginės valdžios susirinkimas. Jame padaryta "svarbių" nutarimų.

Gandai teigia, kad rumunų armijos daliniai įmaršavo Transilvanijon, kurią Hitleris atėmė nuo Rumunijos ir padovanojo Vengrijai.

Įvykiai Rumunijoj kaip perkūnas trenkė Vengrijon.

Gera Anglies Produkcija

BENTON, ILL.— Franklin kauntės anglies produkcija iškilo iki labai anksčio laipsnio.

Illinois valstijos kasyklų departamentas praneša, kad antrąjį šio mėnesio savaitę Franklin kauntės kasyklės davė 1,413,000 tonų anglies.

Paprastai, savaitinė produkcija siekia tą skaitlinę dar kiek didesnę.

Churchill Tarėsi Su Grekų Vadu

ROMA, Rugs. 24.—Premieras Churchill šiandien konferavo su grekų tremtinės valdžios vadu Georgu Papandreu.

Jodu susitarė kas dėl karinių ir politinių reikalų.

Įvairios grekų srovės dabar veikia vieningai.

LONDONAS, Rugs. 24.—Mechanišku bombų robotų atakos pasiekė Čiurkų. Atakuoja stipriau negu kada nors pirmu. Nuostoliai dideli.

Juo arčiau prie Krakovo, tuo daugiau vokiečių karo įmonių. Raudonajai Armijai kliuvo didelis karo lobis.

Šiaurinėje Lenkijoj beveik pasiekta svarbus gelžkelių mazgas Lomža. Iki Lomžos tėra 4 ml. Iš ten iki Rytų Prūsijos 20 ml.

Vasarvos fronte, iš pirmienės Čraga, vokiečiai vėl kontratakavo. Visos jų atakos atmuštos.

Vėliausiomis žiniomis, Rumunijos fronte užimta Bendoro ir Akerman.

Rumunų armija, tulose vietose, nušaus su vokiečiais. Vokiečiai žudi ir rumunus, kur jie traukiasi iš mūsų lauko.

"Eslijos fronte raudonarmiečiai beveik pasiekė Tartu ir užėmė visą eilę apgyventų vietų.

NAUJA RUMUNŲ VALDŽIA KOVOJA NACIUS, VENGGRUS

Skandina Laivus Šale Filipinų

PACIFIKO STABAS, Rugs. 24. Filipinų vandenys, netoli nuo Mindano, Amerikos lėktuvai pasekmingai atakavo šešis japonų laivus. Tik tavoriniai laivai paskandinta.

Bėgiu pastarųjų dviejų saivačių tokių atakų buvo dešimt.

Liberatoriai bombardavo Davao uostą. Davao yra stambiausias miestas Mindanao saloje. Pasėkoje atakos kilo dideli gaisrai.

(Tokio radijas praneša, kad Liberatoriai vėl atakavo Chichi Jima. Vienas Liberatorių bėk pašautas žemyn.)

Ispanai Ruošiasi Sukilt

MEKSIKOS MIESTAS.— Ispanų organizacijos, kurios turi ryšius su slaptu veikimu pačioje Ispanijoj, optimistiškai žiūri į prospektus sukilimo Ispanijoje.

Kai visa Francūzija bus išlaisvinta, francūzų tautos laimėjimas teigiamai paveiks Ispanijos demokratiją.

Ispanijos frankistai žino sėdį ant vulkano.

Goebbels Rauda

LONDONAS, Rugs. 24.—Reicho propagandos burna Goebbels per radiją atsisaukia į vokiečių karius būti lojaliais. Jis pripažysta, kad Vokietijos padėtis sunki ir todėl lojalumas būtinas.

Sako, jei armija susvyruos lojalume, tai karas bus pralaimėtas.

PUOLĖ ŠARVUOT-LAIVĮ "TIRPITZ"

LONDONAS, Rugs. 23.—Britų laivyno lėktuvai atakavo vokiečių šarvuotlaivį Tirpitz. Šis šarvuotlaivis randasi Allenfjorde, šiaurinėje Norvegijoj.

BERNE, Rugs. 24.—Kelios rumunų divizijos perėjo Vengrijos rubežį tikslu atsiminti Transilvaniją, kuri seniau priklausė Rumunijai.

Konstantoj (Rumunijos uostas) rumunų armija puolė vokiečius.

Buchareste lojaliai rumunai apgulė Vokietijos atstovybę.

IR RUSAI PAĖMĖ PARYŽIŲ

NEW YORK, Rugs. 24.—Raudonoji Armija taip pat pažėmė Paryžių.

Tik tas "Paryžius ne Francūzijoje. Tai nedidelis miestelis Besarabijoj, tarpe upės Prut ir Juodmario.

IR RUSAI PAĖMĖ PARYŽIŲ

NEW YORK, Rugs. 24.—Raudonoji Armija taip pat pažėmė Paryžių.

Tik tas "Paryžius ne Francūzijoje. Tai nedidelis miestelis Besarabijoj, tarpe upės Prut ir Juodmario.

Jankių Orinės Armados Ofensyvas

LONDONAS, Rugs. 24.—Šiandien jankių orinė armada siaubingai atakavo Vokietiją. Atakose dalyvavo 1,300 bombonešų ir 1,000 lėktuvų.

Psykinta militariniai ir industriniai centrai Merseberg, Brux, šale Čekoslovakijos, Freital, netoli nuo Dresdeno.

Taip-pat bombarduota Langenhagen, netoli nuo Hanoverio, ir radijo įmonės Miemar.

Vakar vakare daužyta Koelnas.

BONOMI SVEIKINA DE GAULLE

ROMA, Rugs. 24.—Italijos premieras Bonomi sveikina gen. de Gaulle Paryžiaus išvadavimo proga. Sako, italy liaudis džiaugiasi išvien su francūzais.

Centralinės Amerikos Darbininkai

SAN JOSE, Costa Rica.—Costa Rica Darbo Konfederacija nutarė pasiųsti delegaciją į San Salvador, Honduras, Nicaragua ir Guatemala tartis su vietos darbininkų organizacijomis apie sudarymą Darbo Federacijos, kuri apimtų visas Centralinės Amerikos respublikas.

Si Federacija vėliaus galėtų pristoti prie Lotynų Amerikos Darbo Konfederacijos.

MARŠALAS KONEVAS DĖBICA SRITY

Nauji Laimėjimai Rumunijoje. Nuo Ploesti Žibalyno 130 Mylių. Prie Pat Lomžos

MASKVA, Rugs. 24.—Raudonosios Armijos kolonos, kaip kur rumunų armijos padedamos, suollais žygiuoja Rumunijos gilumon, artindamos prie Galati vartų ir Ploesti žibalo centrų. Vakar Rumunijos-Besarabijos frontuose užimta daugiau kaip 400 apgyventų vietų. Jų tarpe Cetatea-Alba, Vaslui. Šių punktų paėmimą maršalas Stalinaas atžymėjo savo dienos įsakyme.

Ligi Ploesti žibalo versnių tėra 130 mylių.

Pietinėje Lenkijoj maršalo Konevo armija užėmė Dėbica ir visą plačią sritį, 15 mylių nuo Tarnovo.

Dėbica ir plačioji apietinė nusėta vokiečių karo įmonėmis. Vien tik Dėbicoj jų yra apie 150.

Juo arčiau prie Krakovo, tuo daugiau vokiečių karo įmonių. Raudonajai Armijai kliuvo didelis karo lobis.

Šiaurinėje Lenkijoj beveik pasiekta svarbus gelžkelių mazgas Lomža. Iki Lomžos tėra 4 ml. Iš ten iki Rytų Prūsijos 20 ml.

Vasarvos fronte, iš pirmienės Čraga, vokiečiai vėl kontratakavo. Visos jų atakos atmuštos.

Vėliausiomis žiniomis, Rumunijos fronte užimta Bendoro ir Akerman.

Rumunų armija, tulose vietose, nušaus su vokiečiais. Vokiečiai žudi ir rumunus, kur jie traukiasi iš mūsų lauko.

"Eslijos fronte raudonarmiečiai beveik pasiekė Tartu ir užėmė visą eilę apgyventų vietų.

BULETINAI

BERNE, Rugs. 24.—Kelios rumunų divizijos perėjo Vengrijos rubežį tikslu atsiminti Transilvaniją, kuri seniau priklausė Rumunijai.

Konstantoj (Rumunijos uostas) rumunų armija puolė vokiečius.

Buchareste lojaliai rumunai apgulė Vokietijos atstovybę.

VYR. ALIANTŲ STABAS, Rugs. 24.—Paryžiaus gatvėse atsinaujino mūšiai su vokiečiais. Pasirodo, tai gražu ne visi vokiečiai išnaikinti.

Aliantų armija eina Paryžiu padėti partizanams. Manoma, kad vokiečių garnizonas Paryžiuj turis virš 10-15,000 karių.

Generolo Eisenhowerio štabe skaičiama, kad kiek pasiskubinta su pranešimu apie Paryžiaus išlaisvinimą.

LONDONAS, Rugs. 24.—Bulgarijos valdžia kreipėsi į Aliantus, prašydama nustatyti taikos sąlygas.

LONDONAS, Rugs. 24.—Į pietų rytus nuo Paryžiaus užimta Troyes, 130 mylių nuo Vokietijos rubežiaus.

“VILNIS”

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular edition in English and Russian Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$6.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year 2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$4.00, 1/2 year \$2.25.

Advertising rates on application 2116 South Halsted Street, Chicago 6, Ill. PHONE, VICTORY 7325-7326

Entered as second class matter September 28, 1924, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ašis Luža

Vakar mes rašėme, jog Raudonosios Armijos susikonceptravimas Rumunijos frontan turi tikslą išmūšti ją iš karo. Ilgai laukti to nereikėjo.

Rumunija jau sutinka priimti Sovietų Sąjungos taikos išlygas ir tampa Jungtinių Tautų talykinke.

Fašistinė Ion Antonescu valdžia to nedarius, bet ji išspirta laukan. Pats Antonescu pabėgo pas nacius. Susidarė nauja ministerija, kurion įeina ir liberališkėsių žmonių. Nauja vyriausybė sutiko mesti kariavus.

Rumunijos išmūšimas iš karo reikiška pradžia lūžimo visos ašies.

Po Rumunijai seks Bulgarija ir Vengrija. Italijos fronte naciams labai sunku. Jie turės ići to fronto nešdintis. Tas pats ir jo Jugoslavija.

Naciat neteks didelių aliejaus šaltinių. Sovietų kariuomenė per Rumuniją ir Vengriją galės lengviau prieiti prie Českoslovakijos. Galima bus pereiti Karpatų kalnus iš Rumunijos, per Brasovą.

Reikiška taipgi tikėtis didesnio čekų kilimo prieš nacius. Rumunijos pasidavimas pakels jų ūpą, padidins jų vitalumą. Šis laimėjimas juo labiau svarbus, kad tai supuola su Paryžiaus išlaisvinimu. Sakoma, Hitleris įsąkęs vokiečių armijai trauktis iš Francūzijos.

I vokiečius Rumunijos pasitraukimas irgi prastai paveiks, o dar prasciau į vengrius. Tatai padidins pas juos beviltę kariuoti, nes laimėti Ašiai karą jau neliko nei mažiausios progos.

Vokiečių armijai neužilgo teks kariuoti savo žemėj. Jos pristatymo linijos susitruumpins, bet sykiu ir distancija tarp vakaru fronto ir rytų fronto susitruumpins. Amerikos ir Britanijos orlaiviams perlėkti iš vieno kitan frontan visai mažai laiko ir pastangų reikės. Sovietų aviacijai taipjuo bus arti vokiečių centrai. Vokiečiai pavirs į karo lojgeri, o ir į griuvėsius, jei karas ten ilgiau tęsis.

Kaip Galima Taika Užtikrinti

Prezidentas Rooseveltas, priimdamas delegaciją Dumbarton Oaks konferencijos, pareiškė, jog Amerikai, Britanijai ir Sovietų Sąjungai susitarus ir kooperuojant “mes turėsime taikos toki periodą, kuris užtikrins ir mūsų ankumus užaugimą.”

Taika bus užtikrinta jei šios trys valstybės draugiškai sugyvens, sakė prezidentas.

Bent kurios noras, kad tarp jų eitu kivičiai reikiška norą daugiau karų, taipjuo ir norą ekonominio neužtikrinimo, nes tik kooperuojant galima užtikrinti ekonominis visų šalių subalansavimas.

Rooseveltas delegatams sakė: “Mes turime nevien įvykdyti taiką, bet įvykdyti tokią taiką, kuri laikys, o tas galima padaryti jei didžiosios valstybės kooperuos neleidimui karams kilti.”

Taipgi, tie žmonės, kurie nori, kad Amerika kivičtytųsi su Sovietų Sąjunga, nes jie tikisi iš to pasinaudoti, tuo savo noru velija daugiau karų, ekonominės suruštės ir kito blogo nevien Sovietų Sąjungai, bet ir Amerikai ir, galima sakyti, visoms šalims. Tokie žmonės delto yra priešai

ir Amerikos, nevien Sovietų Sąjungos. Amerikos žmonėms, kaip ir Britanijos ir Sovietų Sąjungos, reikalinga šių trijų valstybių, taipgi ir Kinijos, susitarimas, draugiškas sugyvenimas.

Prezidentas Rooseveltas stoja už tokį sugyvenimą. Iki jis bus šalies ir visų ginkluotų jėgų komandantas, visos pastangos bus dedama tam. Būsimuose prezidento rinkimuose delto reikia balsuoti už Rooseveltą ir Trumaną, taipgi ruošiantis prie rinkimų reikia dirbti, kad jiedu būtų išrinkti.

Tas reikalinga ir taltai ir Amerikos gerbūviui.

Sena Giesmė

Republikonų kandidatas Thomas Dewey savo pareiškime New Yorko valstijos Darbo Federacijos konvencijoj pagurdavo pasisakydamas “už darba, o ne pašalpas.”

Tai ne nauja gudrybė. Ir p. Hooveris tai skelbė, bet kada jis prezidentavo, tai išpildė tik vieną dalį to pažado, būtent, neduoti pašalpy. O kad milijonai darbo neturėjo, tai jiem teko alkį kęsti.

To paties galima tikėtis ir iš naujo republikonų kandidato. Jis gal ir išpildytų antrą dalį savo pažado, bet kas liečia darbus, tai kitas klausimas. O jei darbu nebūs ir pašalpy nebūs, tai vėlei milijonai gali susilaukti “hooverizmo.”

Net Darbo Federacijos konvencija tą pareiškimą be entuziazmo sutiko. Unifistai žino ką tai reiškia.

Sis p. Dewey pareiškimas rodo, kad jis net nieko naujesnio neišgalvojo. Jis netik Hooverio politikos laikosi, bet ir jo obalsius naudoja, nors hooverizmas yra labai nepopuliarus tarp darbo žmonių ir jų beturčių.

Tatai parodo kaip mažai gero, o daug blogo, gali laukti Amerikos darbo žmonės jei Dewey būtų išrinktas. Tatai taipgi rodo, jog reikiška daug dirbti, kad jis nebūtų išrinktas, kad Rooseveltas vėlei pasilikytų prezidentu.

Lietuvos Žmonėms Pagelba

Nereikiška aiškinti, kad išlaisvintos Lietuvos žmonėms reikalinga pagelba. Amerikos lietuviai subruzo tam darbu. Ant. Bimba, Lietuvai Pagelbos Teikti Komiteto pirmininkas, rašo dienraštyje “Laisvė”:

“Šiuo sykiu labai puikiai pasižymėjo Chicago ir Detroitas. Negalima nepasidžiaugti. Iš Detroito vėl gauta Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetui vienuolika šimtų dolerių, iš Chicago vienas tūkstantis. Tai labai stambios aukos.”

Chicagoiečiai jau pasiuntė \$1,500. Tiek buvo Komiteto skirta Chicago kvota, bet chicagoiečių komitetas kvotą pakėlė iki \$2,000 ir greitai išpildys ją.

Atrodo, kad Detroito ir Chicago lietuviai iki šiol geriausia pasirodė. Čionai atsirado geras skaičius tokių, kurie net po šimtinę aukojko pirkimui Lietuvos žmonėms drabužiu.

Sekmadienį, rugpjūčio 27, Chicagoj rengiamas bendras lietuvių, latvių ir suomių mitingas sveikinimui laisvinimo Pabaltijos šalių. Pabaltijo šalių išveivai Chicagoj ruošiasi ir toliau bendrai veikti. Šiame mitinge veikiausia bus suteikta gražios pagelbos suvargintiems Pabaltijo šalių žmonėms.

Ką Tasai ‘Bendrasis Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondas’ Šelpo?

Mūsų visuomenė jau yra girdėjusi apie taip vadinamą Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondą (United Lithuanian Relief Fund of America). Jį suorganizavo bendromis spēkomis Amerikos Lietuvių Taryba (Gri-gaitis, Šimutis ir Vaidyla) ir tautininkai arba smetonininkai (Olis, Karpusis). Fondo viršininkais yra šie: pirmininkas kun. Končius, sekretorė Nora Gugienė, išdinknas Dr. Zimontas.

Fondo viršininkai ir juos remiančioji spauda skelbia, kad jie šelpo Lietuvos žmones, nukentėjusius nuo karo. Jie ragina kolonijas steigti Fondo skyrius ir prašo visuomenę aukoti pinigus ir drapanas. Pagelba tokių aukstų pasižadėjimų jiems pavyko gauti nuo Prezidento War Relief Control Board certifikatą ir įstoti į National War Fund. Taipgi jiems pavyko gauti iš National War Fund pažadėjimą duoti Bendrajam Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondui \$135,000. Tai didelė visuomenės pinigų krūva.

Čia, žinoma, neįeina aukos, kurias jie gauna ir gaus iš lietuvių visuomenės tiesiai į savo Fondą. Tų aukų irgi gali susidaryti nemažai tūkstančių dolerių.

Tos visos aukos, kaip jau sakėta, turėtų būti sunaudotos šelpimui Lietuvos žmonių.

Bet į mūsų rankas pateko dokumentas, kurio Bendrasis Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondas nėra paskelbęs viešai. Šis dokumentas yra to Fondo budžetas arba finansinės sąmatos, įteiktos National War Fundui, kur nurodoma, kaip ir kam bus išleisti pinigai, gauti iš National War Fund.

Štai tasai Bendrojo Fondo budžetas:

Užlaikymas Fondo rasti-nės, kelių apmokamų darbininkų kelionės ir tt. kaštuns per metus, kurie pasibaigs su rugsejo 30, 1945 m., net \$35,000.00!

Paskui kas trys mėnesiai Fondas išleis po \$100,000.00 “pašalpos reikalams.” Per pirmutinius tris mėnesius, tai yra, nuo šių metų spalio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos, bus išleista:

- 1. Medikaliskoms reikmenoms Lietuvoj \$12,500.00
2. Pabėgėliams Pietų Amerikoj 12,500.00
3. Pabėgėliams Italijoje ir Francūzijoje 7,500.00
4. Pabėgėliams Ispanijoje ir Portugalijoje 3,750.00
5. Pabėgėliams ir studentams Svedijoje, 5,000.00
6. Pabėgėliams ir studentams Sveicarijoje 6,250.00
7. Drapanų vajui Jungtinėse Valstijose 10,000.00

Apart čia sužymėtų sumų tiems patiems “projektams” bus per šiuos tris mėnesius dar išleista \$42,000!

Arba, viso labo šimtas tūkstančių dolerių!

Vadinasi, sušelpimui trijų milijonų nukentėjusių nuo karo Lietuvos žmonių Bendrojo Fondo gerasirdžiai žada per tris mėnesius išleisti net dvyliką tūkstančių dolerių. Kitais žodžiais tariant, iš kiekvieno dolerio, gauto nuo National War Fund bei surinkto iš lietuviškos visuomenės, mažiau dešimtis centų žada išleisti Lietuvos žmonių šelpimui, o devyniasdešimtis centų eis šelpimui “pabėgėlių ir studentų!”

Argi tas nėra puikus įrodymas gilios, karštos meilės savo gimtajam kraštui ir jo žmonėms?!

Dabar žodis apie tuos pabėgėlius. Stačiai stebėtis reikiška, kad Bendrojo Fondo štabas nesurado pabėgėlių bei studentų ant Marso ir Mėnulio. Faktas gi yra, kad nuo karo pabėgėliais yra skaitomi tie, kurie pabėgo iš Lietuvos, kai Lietuva užpuole vokiečiai grobikai ir ją okupavo. Tokių pabėgėlių yra tūkstančiai. Bet visi tie pabėgėliai randasi Tarybų Sąjungos gilumoje. Visur kitur tikrų karinių pabėgėlių nega nei tiek, jog reikėtų abiejų rankų pirštų juos suskaityti. Bet, kaip matote, tikriems karo pabėgėliams Tarybų Sąjungos gilumoje Bendrasis Fondas nėra paskyręs nei prakeikto nikelio! Tuo tarpu šelpimui ne-

samų pabėgėlių Pietų Amerikoje, Svedijoje, Sveicarijoje, Italijoje ir kitur jie išleis po apie \$90,000 kas trys mėnesiai!

Kaip jau visuomenė žinoma, tikraisiais karo pabėgėliais, kurie randasi Tarybų Sąjungos gilumoje, yra susirūpinęs Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas. Jis jau senai siuntinėja ir jau yra daug pasiuntęs tiems pabėgėliams labai vertingų dolerių. Gi klerikalų, tautininkų ir menševikų Bendrasis Fondas nėra jiems pasiuntęs nei vieno pendelio ir nežada jiems siųsti. Priešingai, kaip dabar paaiški, Bendrojo Fondo viršylos deda visas pastangas pakenkti toms garbingoms L. P. T. Komiteto pastangoms. Eina taip toli, jog apsilenkia su visokiu žmoniškumu ir padorumu. Pavyzdžiui, Bendrojo Fondo išdinknas Dr. Zimontas nuėjo taip toli, jog pasiuntė vienai Chicago radio stotiai protestą, kam ta stotis leidžia Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto Chicago Skyriui garsintis (“Sandara”, rugp. 18 d.). Tai žygis, kuriuomi, aš tikiu, pasipiktins kiekvienas, sąžiningas žmogus.

Ar kas nors yra girdėjęs apie nuo hitlerizmo pabėgėlius iš Lietuvos Pietų Amerikoje? Tas pats su Ispanija, Portugalija ir kitomis šalimis, į kurias Bendrasis Fondas žada siųsti šimtus

tūkstančių dolerių bėgyje ateinančių metų.

Dar vienas dalykas. Teko patirti, kad Bendrojo Fondo pirmininkas kun. Končius dar gegužės mėnesį buvo atsikreipęs į Russian War Relief su tikslu, matyt, įrodyti National War Fundui, kad Bendrojo Fondo santykiai su ta garbinga organizacija yra geri, draugiški. Savo laiške kun. Končius prižadėjęs tuojuo per Russian War Relief pasiųsti, apart kito didelio kiekio pašalpos reikmenų, net 80,000 pendulių (family kits) lietuviams Tarybų Sąjungos gilumoje. Matyt, Russian War Relief žmonės, būdami nuosirdūs ir teisingi, pamane, kad ir Končiaus grupė nuosirdžiai nori sušelpi Lietuvos žmones, todėl pažadėjo Bendrojo Fondo dovanas persiųsti, kaip kad persiuntė Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto dovanas. Bet nuo to laiko jau pabėgo daugiau kaip trys mėnesiai ir iki šiol Bendrasis Fondas nėra pasiuntęs lietuviams Tarybų Sąjungoje nei vieno pendelio! Vadinasi, kun. Končius blofion Russian War Relief savo dideliais pažadais.

Tuo gi tarpu klerikalų, menševikų ir smetonininkų spaudoje per visą šį laikotarpį buvo ir tebėra vedama pikčiausia melų kampanija prieš Russian War Relief. Slaptai, laiškais, gerinasi tai įstajai, duoda didžiausius pažadėjimus, o viešai ją neigia ir niekina. Tai yra dvišalė politika, kuri, mūsų supratimu, įgainai gali nekankiai atsiiepti tiktaiti patiemis jos autoriams.

Rokiškietis.

LIEUVAI PAGELBOS TEIKIMO KOMITETO ŠEŠIŲ MĖNESIŲ ATSKAITA

Nuo Vasario 1 d. iki Rugpjūčio 1, 1944

IPLAUKOS

Table with 2 columns: Vasario mėnesį, Perimta balansas Medikalės Pagelbos Komiteto, Aukų įplaukė, Kovo mėnesio aukų įplaukė, Balandžio mėn., Gegužės mėn., Birželio mėn., Liepos mėn.

Viso įplaukų per tuos šešius mėnesius \$19,352.46

ISLAIDOS

Table with 2 columns: Drapanų pirkia, Tabakos, cigarečių, Mušas, Maistas, Britvinių peiliukų (razor blades), Ligonėms reikmenos, Mokykloms reikmenos, Cerevykų patinymas ir pirkta padėvė, Randa (už centralinę patalpą užmokėta iki sausio 1, 1945, ir už kitų storų mėnesiais išmokėta), Medinės dėžės, vynos, popiera, naphthalinas, ir tt., Drapanų valymas, Administracijos išlaidos (spauda, pašto ženkleliai, ofiso medžiaga ir prie drabužių taisymo reikmenos - pamašalas, adalos, siūlai, ir tt.)

Viso išlaidų per šešius mėnesius buvo \$16,785.32

SUTRAUKA

Table with 2 columns: Šešių mėnesių įplaukos, Balansas, Smuikių ant rankų rugpjūčio 1 dieną buvo

Viso balansas rugpjūčio 1 dieną siekė \$2,610.85

L. P. T. Išdinknė Frances Pakalniškienė.

PASTABA

Smulkesniais įplauku atskaitos telpa Finansų sekretorės L. Kavaliauskaitės raportuose, todėl išdinknė raportė jos nebe-karjojamos. Knygas finansų sekretorės ir išdinknės peržiūrėjo komisija rugpjūčio 17, 1944 m., ir surado jas tvarkingas. Knygų Peržiūrėjimo Komisija: Mary Sincus, K. Petrikienė, Anne W. Yakūsis.

Svarbios Prakalbos [vyks Gary, Ind.]

Ateinantį sekmadienį, rugpjūčio 27 d., įvyks masinis mitingas su koncertine programa, Gary, Ind.

Visi lietuviai turėtų dalyvauti ir užigrti šias svarbias prakalbas. Vyriausiu kalbėtoju bus K. P. Illinojus ir Indianos distrikto pirmininkas Morris Childs.

Kalbės labai svarbioje temoje, ateinančių rinkimų klausime. Teherano konferencijos nutiestų planų reikale. Dabartiniu ir pokariniu darbininkų organizavimosi reikalu.

Bus puiki koncertinė programa. Tarp kitko dainuos pasižymėjęs radio dainininkas Hans Alten.

Sis mitingas yra rengiamas Seaman Hall, City Church, 569 Washington st. Pradžia 7.30 val. vakare. Prasišės punktualiai ir pasibaigs kaip 10 val. vakare. Įžanga ypatai 60c., įskaitant taksus.

Prašome visus lietuvių nepraleisti šios svarbios progos ir dalyvauti šiame svarbiame mitinge.

Lietuvis.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas yra stipriausia pašalpos organizacija.

Cino Skardinės Dar Vis Labai Reikalingos

Ervin Vogelsan, War Production Board Cino ir Svino Skyriaus Direktorius, praneša, kad norint patenkinti padidėjusius kariuomenės reikalavimus ir gyvybinius piliečių reikalus, yra reikalinga pagreitinti su-naudotų cino skardinį rinkimą. Vogelsan prašo naujų savininkų kooperuoti vietiniams rinkimo komitetams ar savivaldybėms, tinkamai paruošiant sunaudotas cino skardines pagal visas instrukcijas. Jis prašo restoranų, viešbučių, klubus ir kitus panašius cino vartotojų atkreipti dėmesį į tai, kad skardinės pasiektų reikiamą vietą.

"Mūsų greitai didėjantis cino poreikavimas, ypač įvairaus tipo laivų statybai, viršija visus mūsų "praeitities apskaičiavimus," pasakė Vogelsan. Į vieną karą laivą sueina 76 tonai cino, o vienam povandeniniam laivui su-naudojama daugiau nei trys tonai cino. Kiekviena šaudmenų dėžė "užlaikyt paraką sausų" reikalauja virš svaro cino. Mums reikalingi milijonai tokių dėžių. Cinas yra gyvybiniai reikalingas kareivių maistui pakuoti ir šimtams maisto, medicinos ir kitokių karų reikmenų.

OWL.

Brightonparkiečiai Smarkiai Rengiasi Masiniam Mitingui

Zinios iš Mūsų Kolonijos

Rugpjūčio 21 d. Hollywood salėje įvyko LLD 104 kuopos nūnesinis susirinkimas. Narių dalyvavo gražūs būrys. Buvo diskutuojama šiuo dieno klausimais.

Susirinkimą atidarė organizatorius A. Grina. Pirmininku, susirinkimą vesti, liko išrinktas J. Juodaitis.

Is valdybos raportų pasirodė, kad dar ne visi nariai užsimoję šiuo metų duokles. Nariai turėtų atkreipti atydą į organizacijos reikalus ir duokles užduoti pradžioje metų. Šiuo metu labai svarbi knyga "Lietuva Ugnyje" jau nariam dalinama.

Bendro pikniko komisija pranešė, kad nuo pikniko pelno liko \$136.65. Kiekviena organizacija gauna savo dalį—mūs kuopa gavo \$15.35. Pranešimas priimtas su delnu plojimu.

Kuopa nutarė prisidėti prie kito pikniko, kurį rengia LDS 76 kuopa. Diena ir vieta bus pranešta vėliau.

Buvo diskutuota ateinančio sekmadienio lietuvių, latvių ir suomių organizacijų masinis mitingas, kuris įvyks Lietuvių Auditorijoje. Susirinkimas nutarė paskirti iš izdo \$10 dėl šilų try drapanų nukentėjusiems nuo karo. Taipgi paskirta iš izdo \$5.00 pasveikinti kalbamą masinį mitingą.

Dalyvavę susirinkime prisidėjo savo aukomis prie pasveikinimo. Aukavo sekamai:

- K. Šimkaitis \$5.00
- D. Gvaida 5.00
- J. ir U. Juodaitiai 2.00
- Po dolerį aukojo: J. Seikienė, K. Kundrotas, M. Diglis, P. Dauderis, P. Ceplinkai, A. Gri-

CIO Unija Laimėjo Atstovybę

Unijos pasirinkimo balsavime Screw Conveyor Co., Hammond, Ind., laimėjo CIO unija. Už Pilieno Darbininkų Uniją padavė 45 balsus, o prieš tik 5-kius.

SUMAZEJO UZKRECIAMOS LIGOS

Difterija metai atgal šioj valstijoje sirgo 521 tsmuo, šiemet tik 296; tifu 90, šiemet 70; rauplėm 27, šiemet 14.

Sios ligos yra lengvai užkrečiamos. Bet prieš jas yra gery vaisty ir gerai kontroliuojamos.

PARDUOS 11,000 ORLAIVIŲ

Ford Airport, Lansing, Cook apskrityje pradėjo parduoti orlaivus, kuriuos atleido armija ir laivynas.

Sako bus tokių orlaivių parduota 11,000 per visą šalį.

Tie orlaiviai senesnio modelio. Aukščiau minėto orlaivių atkūten jau pristatė 53 orlaivus. 22 orlaivius pardavė pereinę antradienį.

Orlaivių pardavimų rūpinasi Civil Aeronautics Authority.

LONDONAS, rugpj. 23. — Šiandien, priešaušry, mechanikai robotai-bombos spaugimo pasitimu atkavo pietinę Angliją. Nuostoliai dideli.

na ir M. Sakalienė. A. Tancvičia 25c. Viso \$25.25.

Mūsų kuopa rūpinasi Rooseveltu ir Trumano išrinkimu.

Padiskusavus rinkimų vajuos eigą, išrinko delegatus į šaukiamą konferenciją, rugpjūčio 17-18. Lietuvių Auditorijoje. Konferenciją šaukia Lietuvių Komitetas Rooseveltui išrinkimui.

Mūsų kuopa minimoj konferencijoj atstovaus: P. Dauderis, A. Grina, J. Juodaitis, O. Jukauskienė ir E. Strazdas.

Kuopos Korrespondentas.

Iš Motinų ir Tėvų Karių Klubo Veiklos

Nuo pradžios šio karo motinos ir tėvai ėmėsi veiklos, kad padėti saviškiams išėjusiam ginkluoton tarnybom. Marquette Parko apiecinėje susivėrė Motinų ir Tėvų Karių Klubas. Si organizacija ėmėsi plačiai veikti.

Klubu duoklės ne taip didelės—\$1.00 per metus. Is pradžių mum gerai sekėsi. Buvo arbi tūkstantis narių. Bet ne viskas taip sekasi kaip norėtu-me ir dabar kur kas mažiau narių yra klube.

Šio klubo tikslas, rengti pramo-gas, padaryti pelno ir pasūstytį dovanelių tam jaunimui ginkluotoje tarnyboje, kurių molinos ir tėvai priklusio klube.

Galta, kad tų dovanų ne daug pasūnėtiama. Nežinau kame dalykas. Mes rengiame pramo-gas ir jos būna gan pasekmingos. Neseniai, rugpjūčio pradžioje, turėjome pikniką Dan Smith darže. Publikos buvo daug, gražioj nuotakių linksminomės.

Tačiau teko girdėti daugelį išsireikšiant, jog klubo vadovs nesielgia kaip reikėtų. Klubičiai mano, kad per daug pinigų išeina "administratyviam" reikalui ir permažai vaikai, esanti karinėj tarnyboj, gauna dovanų.

Kas man labai nepatiko, tai tas, į pikniko pabaigę mūsų klubo vadovs iškėlė triukšną. Jis iškoliojo negražiais žodžiais vieną klubieltę, kuri turi du vienas karinėje tarnyboje ir sūnas jį leitenantas. Tokias žodžius varčio prieš tų moterį, jog spaudon negalima dėti.

Paskui pradėjo bartis su daržo savininku ir ko tik nekilio fizinė kovą.

Su manim visų klubičiai ir klubieltės sutiks, jog toki dalykai puldo organizacijos vardą. Mano patarimas: eiliniai nariai geriau prižiūrėkime savo klubo reikalus.

Kario Tėvas.

Dienos Reikalais

Rosclandietis d. P. J. Puo-džiūnas šiu savaitę pridavė dvi paaujintus prenumeratus ir vieną naują skaitytąjį. Trumpu laiku jis gavo du nauju skaitytuosius. Taipgi priminė, kad F. Gechis gerai platino "V." pikniko tikėtus.

Brightonparkietis G a u c i u s prie prenumeratos, taipgi dade, jo dolerine "Vilnius" susipirni-mui.

J. Ivanaitis iš Lowell, Ind., sustojo ir iškėd dolerius, kad dienraštis "Vilnius" geriaus gyvuoty ir liovoty prieš pro-nacini elementus lietuvių tarpe.

J. Gendvilas nuo St. Louis Ave., apsilankęs pasimokėjo prenumerat ir pridėjo do-lerius dėl dienraščio reikaty. Taipgi paliko penkinę dėl punde-ly Lietuvos nukentėjusiem.

John Markūnas, Eastside'is antradienį užėjęs pridavė \$20.00 nuiką, kad būtų įfikta Pabaltijos tauty mitinge, kuris atsisbus sekmadienį, 27 d. rugpjūčio. Jis pats sakėsi negalėjęs dalyvauti.

Adelė Becevičienė iš La Porte, Ind., laimėjus "Vilnius" piknikė bong \$18.75, paaukavo: \$10.00 Lietuvos žmonių sulpėlimui ir \$8.75 "Vilnius" sudratinimui.

Laciė Matuz trečiądienį su-rinkus pridavė \$62.50 nupirkimui Lietuvos žmonėms balti-nių.

Martha Pleckaitienė tam pačiam tikslui \$18.00 ir Starėvičius iš Melrose Park, Ill., \$14.00.

Bill Rasins Namie

Pas savo tėvus ir draugus pasisvečiuoti šios savaitės pradžioj parvyko Korporalas Bill Rasins (Rasinskas).

Kelionė iš Georgia valstijos paviko gerai.

Nemie pabūs iki sekančio an-tradienio.

Bill, kaip visuomet, sveikas ir linksmas.

L.

KALTIANA NUSUKIME \$51,000 KOMPANJOS PINIGŲ

Knud Nielsen, eksporto viršini-nikas prie Belden Manufacturing Co., 4647 W. Van Buren St., apkaltinamas kompanijos pinigų pasisavinime.

Jis per kelis metus, kaip teisme buvo įrodinėjama nusukęs kompanijai \$51,000.

Siai Dienai Spėja Vėsy Orą

Po lietus Chicagoj oras pu-sėtinai atvėso. Šiai dienai spėja 54 laipsnių temperatūra.

Jūsų Maldos

Yra Mirasiems

Jūsų Gėlės

YRA SIUNCIAMOS I ŠERMENIS SURAMINIMUI TŲ, KURIE TEBEGYVENA

Nauja Užeiga Bridgeporte

Tel. Victory 5736

GRABER TAVERN

535 W. 32nd St.

Geriausias Alus, Vynas, Degtinė ir Kiti Gėrimai.

J. & J. GRABER, Sav.

RAKSON'S TAVERN

3212 SO. HALSTED STREET

Nauja, Smagi UŽEIGA

BRIDGEPORTIECIAMS

Kanados Elius, Vynai, Degtinės ir Likeriai. Atsilankę pastenkimsi mūsų patarnavimu.

Ign. Ragaiškas, sav.

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS

PADAROME KAIP NAUJUS

25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų

Mūsų padų padirbti parlor setai su springalais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas taip kaip naujas. Ant visko autspausite 25 nuosimčius — FEBRUARY IR MARCH

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 W. ROOSEVELT ROAD

Walteris Kazelas Sužeistas

Karo Departmentas skelbia, kad Europos fronte buvo sužeista 26-ši chigiečiai. Sužeistų tarpe yra ir karys Walter Kazelas.

Kazelas motina, Mrs. Anna Kazelas, gyvena 4019 S. Campbell ave.

JOS. F. BUDRIK

Inc.

3241 S. Halsted St.

Chicago 8, Ill.

Tel. CALumet 7237

Didelė krautuvė Rakan-dų, Jewelry, Rekordų, ir Radio, baitame name. Vi-si departantai po vienu stogu.

★

Budriko Radio Valandos:

WCFL—1000 K.

Nedėlios vakare nuo 9:30

WHFC—1450 K.

Ketvergo vakare nuo 7:00

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Res. Tel. LAFayette 6094

Jeigu Neatitėpia — Saut Kedine 2666

VALANDOS:

Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 vak. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 8:30 iki 9:30 vak., šeštadienį nuo 6 v. vak. iki 9:30 v. vak. Trečiądienį ir sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas: YARDs 3146

Dr. V. A. Simkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKIESŲ PRITAIKO

744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9

Firmadienis tik 2 iki 4

Sventadienis 11-12

Ofiso Telefonas: YARDs 4787

Namų—PROspect 1930

Dr. Strikolis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare

Sekmadienis pagal sutartį

Phone: YARDs 9921

Residencijos—KENwood 5107

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.

Trečiądieniais pagal sutartį

Phone: YARDs 9921

Residencijos—KENwood 5107

Dr. Bertash

756 West 35th Street

(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.

Res. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko

LIEUVIS KOJŲ SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARDs 2246

Dr. C. Z. Vezelis

DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue

(Arif. 47th Street)

V. A. L. A. N. D. O. S.

9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitaru

Dr. Marjan S. Swiонт

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Ave.

VALANDOS: Nuo 7 iki 9 vakaro

Residencijos PORTsmouth 6616

Ofiso LAFayette 6868

Dr. J. S. O'Connell

DENTISTAS

135 S. State St. DEA. 3609

6250 S. Halsted St. WEN. 7948

4635 N. Broadway. DON. 7173

4111 W. Madison St. KED. 4035

5314 S. Cottage Grove Ave. FAI. 8463

Ant išmokėsių, jeigu norima.

Dr. G. SERNER

LIEUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patirtimas

Tel. YARDs 1829

Pritaliko Akinius Kreivas Akia, Italiso

Ofiso ir Akinių Dirbtuvė

3481 SO. HALSTED ST.

Kampus 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėlijoj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT

(NURKAITIS)

Pritaliko atsakomirgal akinius u ž priėmama kaina ir ant lengvų išmokėjimui

CALumet 4591

3241 S. Halsted Street

RAKANDŲ KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA!

Permainytas Vardas ir Adress

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Žydukas

3529 S. Halsted Street

Phone Yards 6054

Rockfordo Metinis SPAUDOS PIKNIKAS

DIENR. "VILNIES" NAUDAI

Rengia LLD 29-ta Kuopa

NED., RUGS.-SEPT. 3, 1944, 10 VAL. RYTO

Cherry Valley Dam

Ant Kranto Kishwaukee Upės

Įžanga: Iš anksto 21c, taksy 4c, viso 25c; Prie vartų 29c, taksy 6c, viso 35c

BUS GERAS PROGRAMAS

Dombzalskio orkestra grieš lietuviškai ir angliškai dėl šokių.

Kalbėtojai:

Sophia Stankus, viešnia iš Anglijos, kalbės apie Britaniją karo metu.

L. Prūseika, "Vilnius" redaktorius, kalbės apie karą ir Lietuvą.

Sophie Stankus

L. Prūseika

Kviečiame visus atsilankyti. Bus geri kalbėtojai iš Chicagos. Skanūs užkandžiai, gėrimai ir pasitenkinimas dėl visu.

KOMISIJA.

DIDELĖMIS AUKOMIS RENGIASI SVELKINTI SEKMADIENIO MASINŲ MITINGA

Brightonparkiečiai Jau Turi Surinkę Pasveikinimui \$25; Latvų Darbininkų Draugija Tam Reikalui Paskyrė \$50

KONST. ABEKIENĖ

AG. KENSTAVIČIENĖ

Paryžių patys Prancūzijos žmonės išlaisvino iš nacių nagų. Rumunai atsimeklė nuo fašistinės asies ir atsikauo prieš vokiečius. Rumunai, kartu su Raudonąja Armija, piekčia nacius. Pasklido girdai, jog ir Vengrijos žmonės išstoja prieš fašistinius pabaisus ir innasi išgulti nacius.

Bas gražas meno programos. Dainuos išgarsėjęs operos dainininkas Stefan Kozavechis, Latvų choras ir A. Kenstavičienė-K. Abekienė dueta.

Masinis mitingas įvyks šį sekmadienį, rugpjūčio 27-tą, 2:30 val. popiet Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted st.

Visi geros valios lietuviai, kuriems arčiau prie širdies gimtojo krašto laisvė ir gerovė kviečiami masiniai rinkiniai į Auditorijos didįjį salę.

Kaip girdėti šiame mitingė rengiasi gausiai aukoti dėl draugų nukentėjusių nuo karo. Latvų Darbininkų Draugija į mitybą mitingui aukoti \$50.00. LLD 104 kuopa, kuri randasi Brighton Parko kolonijoje, jau turi surinkus \$25.00 dėl pagelbos Lietuvos žmonėms.

Veiklusia ir kitos kolonijos pasirodys su gausiomis aukomis. Rep.

Kelly Tikras, kad Rooseveltas Laimės Illinois Valstijoje

Chicago's majoras Kelly šios savaitės pradžioje buvo New Yorko. Ten tarėsi su demokratų partijos nacionaliu pirmininku R. E. Hannegan apie valstijos reikalus.

Kelly spaudos atstovams pasakė: "Vienas dalykas aiškus, tai Rooseveltas turi su savim Illinois valstiją. Vien Cook apskrityje užtikrinta dėl 500,000 balsų."

Pranešimai iš žemutinės valstijos dalies yra džiuginanti. Ten pradeda plačiai vesti agitaciją už Rooseveltą ir Trumano kandidatūrą.

Vienok entuziazmu neįtenka. Pažangos priešai nelaukia rankas nuolėdę. Iki veikia ir nesigaili pinigų rinkimui kampanijai.

Lietuviai privalo atlikti savo pareigą kaip gerie piliečiai ir pažangūs žmonės.

Būtų gerai, kad visuose miestuose, kur yra daugiau lietuvių, įstigtų Roosevelto-Trumano komitetai.

FBI SURMĖ DŪ SLAPUKUS

Federalės valdžios agentai surmė dū slapukus, įmonės vedėjų ir jo giminių.

Suėmė Edward Bedno, 19 m. ir jo dėdė D. Ribholz, 34 m. Dar ieško pastaruoju vieno giminių, kuris taipgi slapstosi nuo karinių pareigų.

Namų Prižiūrėtojų Unijos Piknike Dalyvavo 10,000 Žmonių

Rugpjūčio 20-tą Riverview Parke įvyko Chicago's Namų Prižiūrėtojų unijos piknikas, kurį surengė čičagieško skyriaus valdyba. Mūsų unijos prezidentas McFetridge labai gražiai darbuojasi. Unijos komitetas atsiluntė visiem skyriaus nariams po 4 tikietus. Už juos reikėjo damokėti tik takų po 3 centus. Prie įžangos tikietų buvo dovanų laimėjimas.

Piknikė dalyvavo apie 10,000 dženitorių, jų šeimų ir draugų. Didelis Riverview daržas buvo pilnas, pilnutėlis žmonių. Buvo sunku surasti savuosius tiem, kurių nuklydo nuo būrio.

Beieškodamas savųjų užtropsiau sueti ir Garfield Parko Vyrių ir Moterų Pašalpos Klubu narių. Klubičiai, su savo seimynoms, po 3-4 šeimynas, su sūdė vaišinos užkandžiais ir kq turėjo. Bevaikščiodamas po daržą užėjau vieną vietoj kur mąsiskiai susėdė apie 7-8 "yardų" stalą, kuris buvo nukrautas visokiais skanėšiniais. Na, žinoma, buvo ir geros degninės. Pamislinau, jeigu vienam būtų reikėję tai visą gerybę atgabenti, tai be troko neįmanytis. Ten buvo Medalinskai, Samulionis, Mrs. Karohlėnė, Moccus ir Mrs. Mockienė. Kur tu čia visus surūšinėsi, būtų per ilgas rasti.

Žinoma, mane pasitiko su vaišėmis. Mrs. Medalinskienė užfundino kiek stipresnės, o Samulionienė pridėjo pilną lėkštę visokių skanėšius. Buvo kalakuto geras šmotas, daržovų ir tt. Tas stalias atrodė į lietuviškų vestuvių svocois stalą.

Muzika griežė visą dieną. Jau nūmas kaitino pėdas dienę salėje, sukinnantis ant slidžių grindų.

Paskui buvo mairavimas; paskui muzikantas ėjome į koncerto salę, kur parinkti talentai pildė programą.

Vėliau buvo dovanų laimėjimas. Čia, žinoma, negaliu parduoti pavardžių dovanas laimėjusių, nes nebūvo galima tikrai nūgirsti pavardžių.

Tai taip praėjo dženitorių piknikas. Vakaro visi gryzo į namus patenkinti ir girdami unijos prezidentų už tokios gražios pramogos surengimą.

Joe Woski.

Reikia 10,000 Pocių Raškintojų

Siemet labai gerai uždėrėjo "pocių"—persiukų slavy. Dergius tris tarok dienis, negu metai atgal.

Derliaus suėnimui, "pocių" nuraskimui reikia 10,000 darbininkų.

Raginami aukštesnių mokyklų studentai eiti ūkininkam ir talką. Daugiausia "pocių" sodny randasi Mount Vernon-Centralia, Ill., apietlinkėse.

Iki šiol ūkininkai iš kitur gaivę tik 3,000 darbininkų, vaistų raskytojų. O skubiam darbu reikia per visą Illinois valstiją bent 10,000.

Žinoma, šisai darbas sezoninis, dviejų-trijų savaičių.

Waterburietis Kazys Sabutis Svečiuojasi

Kazys Sabutis, senas Waterbery, Conn., gyventojas svečiuojasi pas broną ir brolienę Sabučius.

Sabučiai pirmiau tuėjojo tarnavę Bridgeporto kolonijoje. Dabar jie nusipirko namą pietinėje miesto dalyje, prie 95th st. Žada persikelti ten gyventi.

Kazys Sabutis yra patyręs amatininkas namų statyboje. Sakė, jei pasiseks gauti patinkamą darbas, tai pasiliks gyventi Chicagoje.

ADF Reikalauja Panakinti Mažojo Plieno Algų Formulą

Nustatyta Mažojo Plieno algų formulą birželio mėnesį, 1941 metais, šiam laikui neatitinka, nes nuo tada gyvenimo reikmenys pabrango 43 mošimėmis, kal algos pakaltos tik 15 mošimėjų, sako ADF Pildomoji Taryba.

Tarybos postdžiniai vyksta Drake Hotel Chicagoje. William Green pasiūlė sudaryti komisiją, kuri matytusi su prezidentu Rooseveltu ir prašytų panakinti Mažojo Plieno formulą. Komisija matysis kada nors po Labor Day, kai prezidentas turės kiek daugiau laiko.

Kiek pirmiau CIO unijų Chicago's skyriai laikė konferenciją ir išklė reikalavimą pakelti algas po 17 centų prie dolerio.

Daugiau metai atgal smarkiai kritikavo prezidento nusistatytą Mažojo Plieno formulą. Tuomet Philip Murray patiekė apskaičiavimų kiek pabrangę gyvenimas.

Hendra komisija iš CIO ir ADF studijavo ekonominę padėtį. Jie pažėmė kokios buvo kainos reikalavimus algų birželio mėnesį 1941 metais ir kokios kainos buvo birželio mėnesį 1943 m. Suvada buvo, jog kainos pakilo 43 mošimėmis, kai darbininkam algos pakelta tik 15 mošimėjų pagal Mažojo Plieno formulą.

Ką prezidentas atsakys į darbininkų reikalavimus, tai lieka palautki ir pamatyti. Bet kad vis plačiau pradeda kilti nepasitenkinimas darbinatiniems algomis, tai rodo pastaraisiais mėnesiais brudėjimas dėl algų pakeltimo.

Numato Didelius Persikeitimus Darbuose

National Metal Trades Association išleido raginimą, kad jau dabar miestų, valstijų ir federalės valdžios rateliose prasidėtų prisirgencius priimti iš karo gyrtancius ir tuos darbininkus, kurie bus paleisti iš darbu.

Sako apie 12,000,000 gryš iš Karinių pareigų. Apie 20,000,000 darbininkų, kurie dirba karinėse įmonėse, bus laikinai sutrudyti iki persitvarkys industrijos.

Metalų įmonininkų susivienijimas numato, kad bus labai daug persikeitimų darbuose. Taipgi daug žmonių iš vieno miesto kelsis gyventi į kitą.

Raginime: sako, valdžia turi pasirengti pagelbėti ne tik karo veterams, bet ir abelnai žmonėms.

LENKŲ SPORTO DIENA

Lenkų Katalikų sportininkų organizacija rengia sporto šikilnį ateinanti sekmadienį Karib Branch Stadione.

CHICAGO'S LIETUVIŲ AUDITORIA

3133-37 S. Halsted St. VICTORY 6172

VALDYBA IR DIREKTORIAI: GEO. M. CHERNAUCKAS, Pirm. JONAS JACKA, Vice-Pirm. A. KADLAKIS, Rašt. JOE BALCHUNAS, Išd. A. K. VALUKAS, Koresp. J. P. VARKALA, P. P. KILIS, PAUL PETRAITIS, R. IVASKEWICH

AUDITORIJOS TAVERN

dabar yra Direktorių taškoma, todėl norintys randa- pocių Auditoriją kreipkitės į Auditorijos Tavern, 3137 S. Halsted St. arba Telefonuokite VICTORY 6172.

De Paul Universitetas Atidarys Sveikatos Skyrių

Dr. Joseph G. Phoenix, galva De Paul universiteto, praneša, kad bus atidarytas sveikatos fakultetas prie to universiteto. Naujas fakultetas prie De Paul universiteto priims studentus, kurie norės mokintis sveikatos ir abelnai fizikos.

Ragina Jaunuolius Po Atostogų Gryžti į Mokyklas

"Jau nūmas po atostogų privalo gryžti į mokyklas," sako Karinės Darbo Pajėgos direktorius William H. Spencer.

Daug jaunų vaikinių ir merginų atostogų laiku ėjo uždarbiauti. Karinė Darbo Jėgos Taryba ragino juos imtis pareigų įmonėse. Tačiau, sako Spencer, po atostogų, kaip prasidės mokslo laikas, visi turi imtis už knygų ir baigti pasibaigus mokslo šakos.

Per visą šalį mokslo pertraukos metu apie 5,000,000 vaikinių ir merginų buvo gavę darbus.

CHICAGO'S VOKIETŲ KARO BELAISVIŲ

Chicago's policija suėmė Willy Grose, Vokietijos nelaisvį, kurį pabėgė iš Grant kempės. Pabėgėlis buvo apsisvėkęs civilišm drapanuotis. Jis pareiškė pilną pastikėjimą, jog Vokietija šį karį laimės.

Anna-James Tavern 3415 So. Halsted St.

Kingsbury Alus Geri Cigzarai Skanus Vynas ir Degtinė JAMES JANULEVICIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

Pranešimai iš Kitur

CLEVELAND, OHIO
Draugikas Parengimėis Workerio Nauda
Rengia LLD, 22-ria kuope paramai vienintelio darbo žmonėjų angų kalba dienraščio Daily Workerio. Iyvis leidinys, rugpjūčio 26 d., Brown Leaf Cafe svetainė, 987 E. 79th St. Bus geras muzika šokimas ir bus dovanos kar žyrių mėgėjams. Visi pralesime vakarų linksmi ir parsimėte ta svarbių dienų. Pradžia 7-ą val. ir trauksia iki vėlai nakties. Visus kviečia Komisija. (23c25)

DETROIT, MICH.
Lietuvių Teikimo Pagelbos Komiteto susirinkimas įvyks penktadienį, rugpjūčio 26d., 7:30 val. vakaro. Draugų svetainė, 4097 Porter St. Visi draugų širinkti delegatai malonė-kie dalyvauti susirinkime, o kurios organizacijos neturite delegatų, tai valdžybos gali dalyvauti ar bile organizacijos narys. Žinoma draugai, kad Lietuva jau beveik paliosuota iš po nacių jungo. Dabar mes galime sušėpti savo brolius ir seseris Lietuvoje. Pasukokite kiekvienas po dolerį ir atliekamų draubūlių, tai visgi bus parama. Sekr. N. Astrauskienė.

Vietiniai Pranešimai

ZAGARIETŲ KLUBO NARIAMS
Žagariečių klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 27 d., 1 valanda popiet. Hollywood Inn svetainė, 2417 W. 43rd St. Malonė-kie atsilankyti, nes turime prisirengti dėl klubo metinio parengimo. Rašt. J. Keturakis. (23c26)

LIETUVAI PAGELBOS TEIKIMO KOMITETO POSĖDIS
Lietuvių Pagelbos Teikimo Komiteto Chicago's Skyriaus (RWR) posėdis įvyks rugpjūčio 25 d., 7:30 val. vakaro, Lietuvių Auditorijoje. Tad visi komiteto atstovai ir draugų delegatai dalyvaukite šiame susirinkime nes turėsime daug svarbių dalykų svarstyti. LPTK Skyriaus Chicago's, (RWR) Sekretorius J. Zalė. (23c25)

HELP WANTED—WOMEN

REIKIA DARBININKŲ
MOTERY—MERGINŲ
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
Mums Reikalinga:
• PUNCH PRESS OPERATORKŲ
• ASSEMBLERS
• SORTERS
Mes Jus Išmokinsime — Lengvai Išmoksite
CHICAGO RAWHIDE MFG. CO.
1301 Elston Avenue

PULLMAN AIRCRAFT

Reikalauja
• Paint Helpers
• Sheet Metal
Darbininkų
• Storehouse Motery
• Stock Fillers
• Dženitorų
• Slavėjų

GERA MOKESTIS

6 Dienas Savaitėje
100% Karinis Darbas
Employment Ofisas Atviras
nuo 8 Ryto iki 4 Popiet

PULLMAN STANDARD CAR MANUFACTURING CO.

AIRCRAFT DIVISION
900 E. 103rd St.

REIKIA MERGINŲ

Pakuoti Saldainius
BŪTINAS DARBAS

SHOTWELL MFG. Co.

3501 W. Potomac

Reikia Merginos Superintendento Ofisui

Abelnam Ofiso Darbu Turi Mokėti Typing; Shorthand Nereikalinga; 48 Valandų Savaitė; Laikas ir Pusė virš 40 Valandų;

ATLAS BOXMAKERS

2555 W. Diversey
HELP WANTED—MEN
HELP WANTED—WOMEN

DŽENITORIŲ IR DŽENITORKŲ Turime Ketų Gerų Vietų

Reikalinga Patyrimas
CHICAGO TITLE & TRUST CO.
69 W. Washington St.

HELP WANTED—MEN

Reikalingas Senyvas Žmogus dėl lengvo darbo rūmųgaujė 3 ar 4 valandas į dieną Turi ant vietos gyventi \$45 į mėnesį ir kambarys 731 N. Clark St. PAUL LUKE
Karo bonus prikė sustosime tik galutinai laimė karą. Investuokite kiekvieną atliekamą dolerį į Karo Paskolos Bonus!

Let. 108
Kaspių Išt. 108
Kaspių Išt. 108

VILNIS

American Lithuanian Weekly

VOLUME XXV, No. 60

FRIDAY, AUGUST 25, 1944

LITHUANIAN FASCIST SPINS WEB FROM BROADWAY OFFICE

Maxine Levi Interviews Col. Kazys Grinius

The office building at 233 Broadway overlooking City Hall Park is sumptuous, and the elevator shot me up to the 39th floor to the Lithuanian-American Council. The Council's new Information Center had opened earlier in the week. Its announced objectives had a pious sound: to coordinate the war effort of fellow-Americans of Lithuanian descent, to help win the peace as defined by the many declarations of the administration of this country.

The lady secretary oozed charm. "You want to know about the place of the Baltic countries in the post-war world? Col. Grinius is just the man."

The Colonel was in his inner sanctum. With a suave gesture he waved me to a chair.

A "NEUTRAL"

He introduced himself: Colonel Kazys Grinius of the Lithuanian Army, a Lithuanian citizen, and therefore, he explained, a neutral in the eyes of the Anglo-American Allies.

"Our ideas on postwar Lithuania," he assured me, "are very close to those of the American government." He produced a July 23, 1940, U. S. State Department declaration to prove his point. This document castigates the Soviet Union's occupation of the Baltic as a "predatory" activity.

THE COMPANY HE KEEPS

The Colonel scored one. It is true, the United States never repudiated this anti-Soviet attack, even though after Germany attacked the Soviet Union it was plain for all to see that Baltic bases were essential to Soviet national defense. It is true that our government still maintains relations with Lithuanian, Latvian and Estonian "diplomats" who represent no existing government.

"My advice to you," said the Colonel, "is to read Count Richard N. Coudenhove-Kalerg on postwar Europe.

I remember the Count. He is the associate of William C. Bullitt of Munich and negotiated peace ill fame, the great advocate of "Pan-Europa"—modern dress for the notorious "cordon sanitaire" against the Soviet Union.

"Do you advocate a central European bloc as a buffer against the Soviet Union?" I asked the slick man behind the desk, "Do you agree with Gen. Kazimierz Sosnkowski?" I ad-

ded, referring to the bitterly anti-Soviet Polish reactionary commander-in-chief.

"Sosnokowski is a patriot," he replied smugly. "But, of course, the Vilnius problem is still outstanding between us. I advocate rather a Baltic Union which would include Estonia, Latvia, Finland, Sweden and my country."

I sprang the \$64 question: "Just supposing the people of Lithuania and the other Baltic countries being liberated by the Red Army want to remain incorporated in the Soviet Union. What then?"

"If Russia insists on grabbing the Baltic states there will be another war in less than 20 years," he snapped, a fanatic gleam in his eye. "We will fight to be free."

Before I made my exit, he urged pamphlets on me. The Colonel's own chief d'oeuvre: "Lithuania in a Postwar Europe as a Free and Independent State" was among them. I glanced through it.

The work was peppered with phrases such as: "The old struggle between western European civilization and the eastern materialistic nihilism . . ." "the struggle (against the Red Army!) is only at the half-way mark."

The real ravages of German occupation? Politely referred to here and there. The heroic liberating battles of the Red Army? Not a mention. The advances of the Baltic peoples after the 1939 elections when the Soviet system was voluntarily adopted? Perish the thought.

I left the office feeling somewhat nauseated. I had stepped out of the real world—the world where men of the United Nations fight side by side for a world of lasting peace, freedom and decency—into a nightmare of anti-Sovietism.

Can a veteran be demoted after he is reinstated?

Not within a year. Even if another employe is entitled to the veteran's job because of seniority, the employer can't give it to him.

Lithuanians, Latvians and Finns Greet Liberation Of Baltic Countries at Join Mass Meeting And Concert August 27th

STEFAN KOZAKEVICH

Chicago Lithuanians, Latvians and Finns are greatly moved by the successes of the Red Army in driving the Germans from the Baltic countries. They are enthusiastically preparing to greet the Liberation of the Baltic peoples. The American Committee of Baltic Nationalities is holding a mass meeting and concert, Sunday, August 27, at the Lithuanian Auditorium, 3133 So. Halsted St., 2:30 P. M. Prominent speakers have

been invited. A musical program appropriate for the occasion is being arranged.

Mr. Stefan Kozakevich of the Chicago Opero Co. will sing the United Nations Song and some Russian songs.

Lithuanian and Latvian choruses will add color to the program. Everyone is welcome to attend and enjoy a real good program of songs, music and speeches and share the enthusiasm of the Baltic people.

Stalin Well Posted on Polish Problems

LONDON, Aug. 16 (ONA).—Premier Stalin called Premier Mikolajczyk "Minister Prime Minister" throughout their second conference in Moscow recently and showed an astonishing knowledge of internal Polish problems and personalities, it was learned today.

Not only was the Soviet Premier personally most cordial to the Polish exile leader, but throughout their conferences he maintained an attitude of sincere friendship for Poland and hope for its recovery.

The most unexpected statement Stalin is said to have made was during a discussion of the possibilities of a triangular defense bond between Czechoslovakia, Poland and the USSR. When Mikolajczyk stressed the

Jewish Refugees In Need of Aid

ROME, Aug. 21. (ONA)—A group of 1,500 Jews who succeeded in escaping from the nazis and are now hiding in Yugoslavia are in dire need of assistance, the Yugoslav Red Cross informed the authorities here today.

The majority are believed to be Yugoslavs, with a smaller number Hungarian and Rumanian Jewish refugees. Relief officials are seeking further information on the possibilities of aiding and rescuing them.

importance of creating similar links with the Western Powers, Stalin, reportedly answered: "But of course we should have them."

WILNO BEING RESTORED, RUSSIANS REPORT

Life Begins Anew. Factories Restored; Restaurants, Snak Bars and Barber Shops Being Opened. German Shop Signs Being Removed. Youth Preparing To Resume Studies

WASHINGTON — Wilno is being restored in good order, says a Leningrad broadcast in Lithuanian to Lithuania, monitored for the Office of War Information by the Federal Communications Commission. The rubble is being cleared from the streets, and the sidewalks are clean and glisten in the sun, the broadcast added.

"The last traces of the abominable German rule—the German shop signs—are being removed," the broadcast continued. "The new signs are in fine Lithuanian.

"Groups of people read the paper 'Soviet Lithuania' in order to keep abreast of the news, which is abundant. The office of the University of Wilno has resumed its activities. Professor Geruta is receiving applications for admission to the university. A new slaughter house is under construction. A shoe factory, restored by the workers themselves, is operating again. Restaurants, snack bars and barber shops are being opened one after another. The postoffice and telephone system are operating again."

The broadcast also reported that "treasures of art, fine pottery and paintings, have been brought from their places of concealment and will soon delight the eyes of the Lithuanians."

German Crimes in Wilno Being Investigated

WASHINGTON — A committee for the investigation of

the crimes committed by the Germans has been formed in Wilno, the Leningrad radio said in a broadcast to Lithuania, monitored by the Federal Communications Commission for the Office of War Information.

The committee has requested every citizen to do everything they can to help it in its work.

The committee is particularly concerned with the murders the Germans committed, especially the slaughter of the children at Polangis, the broadcast said.

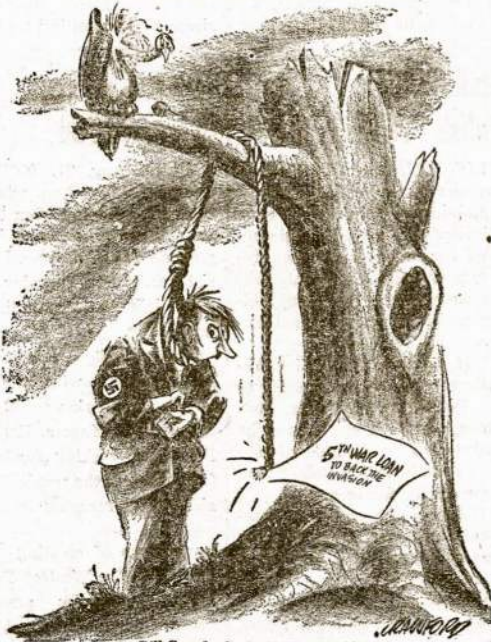
OWI

Special War Correspondent

Ervin Lewis, associate WLS news editor, has arrived in Great Britain, as a special war correspondent for Prairie Farmer-WLS. Under the direction of the European Theater of Operations, he will report news of Midwest boys stationed in the British Isles and those fighting on the European Continent. His reports will be broadcast, via short-wave and transcription, over Station WLS and will appear in Prairie Farmer

LET'S ALL PULL TOGETHER

By Bill Crawford—N. Y. Evening News

TREAD OF MARCHING FEET

By HENRY GEORGE WEISS

The winds blow the story of Abraham Lincoln over Washington, America.

He came out of Illinois to sit in the White House, a tall, gangling man in a shiny frock-coat and a stove-pipe hat, sadness in his eyes and a quip on his lips: did you ever hear this one, Sumner? Sounds like a fellow I once knew, Seward.

His heart was buried in Anne Rutledge's grave but his tolerant affection wove round Mary Todd: There, there, Mary . . . Take it easy, Mother . . .

He loved his children, with enough love left over for a continent more of them—even the little black ones.

There was the lad who slept at his past he wouldn't let be shot.

A fellow can get danged sleepy in forty-eight hours, he said; but the Union depends on a sentry, son. Don't do it again. "I won't sir." And he never did.

That was Abraham Lincoln. But he wasn't soft. His fist could be a knotted hammer in the face of the enemy. Take them, he said of the saboteurs; they're your men, Jeff Davis Go where your sympathy lie, gentlemen; and he flung them in the teeth of slave-ocracy.

Dictator! screamed the appeasers, the grafters. Dictator! shrieked the stupid, the men of small girth and sorry vision.

They said free speech was gone, Constitutional Government was gone, the Supreme Court was gone.

They said bureaucracy ran the country ragged and old Abe was power-crazy and ought to be impeached, that someone ought to get the ignorant old buffoon, by God, before he wrecked the nation.

But Old Abe only smiled his sad, humorous smile, cracked jokes, and went on being President of the United States, Commander-in-chief of the Army and Navy, and attending to the job of winning the war and freeing the slaves, went on through the bitter strife years, Bull Run, Chickamauga, Shiloh, then Gettysburg—Where these dead shall not have died in vain; then Appomatox—the victory—That under God this nation and then—Ford's Theatre.

The carpetbags were packed, but the man stood in the way. Wilkes Booth fired the shot that killed him—or so they said.

And after that, he came home, the long procession winding through the land he loved, tall and gangling Abraham Lincoln, sixteenth President of the United States, Rail-splitter and Emancipator, home to Illinois, to America, the world,—home to Anne Rutledge.

The winds blow the story of Abraham Lincoln over Washington, America, for the world shakes to the tread of marching feet and again the carpetbags are packed and a man stands in the way.

(Reprinted From the Span, April 1944.)

"IT'S OK TO BAWL THEM OUT FOR BEING LATE, JOE, BUT I DON'T THINK YOU OUGHT TO PAY THEM OFF IN STAGE MONEY."

"The only way we can get home, Daisy, is for me to join the Army and for you to join the WACS!"

PAC Body Formed in Ohio

YOUNGSTOWN, O.—Carl E. Beck, president of the Mahoning County CIO Council, was elected president of the newly formed Mahoning County division of the National PAC this week. The committee will open its headquarters in downtown Youngstown soon and a platform is being drafted. The aim of the progressive congressional representatives.

One local steel union has collected over \$1,300 through voluntary contributions of one dollar each from members.

Officers of the organization include representatives from the Brotherhood Trainmen, the AFL Bartenders, Cooks, Waitresses and Hotel Service Employees, the CIO Amalgamated Clothing Workers, the AFL Bakery and Confectionery Workers, Teamsters union (AFL), and the Young Men's Democratic Club.

In London, a wooden lifeboat that will not catch fire even when passing 400 feet of flames in a sea of burning oil, has been perfected. The inventor was John Lamb who was torpedoed seven times during the last war.

An asbestos hood sprayed by 30 gallons of water in a minute covers the boat, and a fireproof canopy over the cockpit gives further protection. The boat is 28 feet long and can carry 33 persons.

Seek Compensation For Austrians

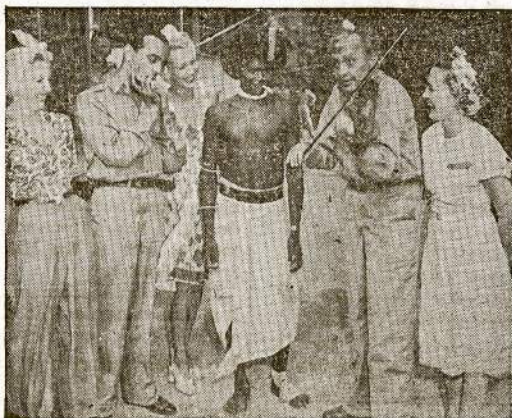
LONDON, Aug. 21. (ONA)—The Free Austrian movement in Britain has published a plan for economic measures to be adopted by Austria as soon as she is freed, it was learned today.

Austrians who for political, religious, or racial reasons have suffered economic loss or been deprived of property or their means of livelihood by the German occupation should be duly compensated and have their means of livelihood restored, the report urges.

All German Reich property, in Austria, all Nazi organizations and businesses, all enterprises of German subjects, and the property of Austrian traitors, Nazis, and Quislings, would be confiscated. The establishment of large-scale communal feeding immediately after liberation is also foreseen in the report.

A four-motored Army bomber circled three times over Merriam, Kan., so low that people on the ground could see crew members waving, then crashed in a burst of flame, destroying five homes as it plowed through the Kansas City suburb. It was reported that six fliers, all from Lincoln Air Base, were killed, among them a Merriam boy whose father-in-law was said to have been present when his body was drawn from the burning wreckage.

BENNY SERENADE

Comedian Jack Benny unlimbers his violin to play "Love in Bloom" for this Papuan native boy at a U. S. Army base somewhere in the South Pacific. Other members of the troupe, one of the many U. S. O. Camp Shows traveling the world to entertain American troops, get a big laugh out of Benny's antics. Funds of the Community and War Fund of Metropolitan Chicago help carry on the work of U. S. O. and U. S. O. Camp Shows. This picture, taken just two weeks ago, shows Songstress Martha Tilton; Larry Adler, celebrated harmonica player; actress Carole Landis; Jack Benny; and June Brunner. (Acme Pix)

YMCA SHIPMENTS

Since the beginning of 1943, War Prisoners' Aid of the YMCA has shipped, on Red Cross vessels, one and a quarter million articles, valued at more than \$1,000,000, for American and Allied prisoners of war. The articles included 600,000 books, 300,000 athletic items, 30,000 musical instruments, 100,000 phonograph records, 100 motion picture programs, as well as considerable handicraft, theater, and indoor games supplies. Very large shipments have recently been made from Geneva to Stalag Luft I and Stalags 11 B and XVII B, in Germany, to meet the growing needs of American prisoners.

Two hundred and twenty-five boxes of similar materials went last year to the Far East on the *Gripsholm*, with an additional 300 cases going to Vladivostok and now awaiting transshipment to Japan. Over \$150,000 worth of goods have been purchased in the Far East with funds sent through Sweden by the YMCA.

In addition to the above, War Prisoners' Aid has forwarded to American prisoners of war \$250,000 worth of athletic, musical, and other supplies furnished by Special Services Division, U. S. Army.

(From Red Cross Bulletin)

7,000 ALLIED PLANES RIP NAZIS

Allied Supreme Headquarters, London, — In the greatest and most diversified daylight air operations since D-Day, close to 7,000 Allied planes joined in the slaughter of two

New Items for Personal Parcels to Prisoners Of War

A number of new items have been added to the list of approved articles which may be included in next-of-kin parcels for prisoners of war and civilian internees in Europe.

A partial list of miscellaneous articles which may now be sent includes the following kitchen and eating utensils, which must not be glass, enamelware, or other breakable material: frying pans, baking pans, spoons, forks, coffee pots, dinner plates, mugs, mixing bowls, and can openers.

Food items now listed include powdered eggs, powdered milk, flour (including such mixtures as Bisquick, gingerbread mix, pancake flour, etc.), dried puddings, fruit cakes, and garden seeds. The amount of chocolate which may be sent has been increased to two pounds.

Next of kin have been sent the complete list of additional items by the Office of the Provost Marshal General.

According to recent repatriates, prisoners of war in Germany are not permitted to write letters in ink. Therefore, it is not advisable to send fountain pens, even though they are on the permitted list.

(From Red Cross Bulletin)

German armies in France and battered Mediterranean coastal positions and vital industries inside the Reich with almost no opposition from the Luftwaffe.

About Slogans What Win Landslides

I AM walking down Michigan the other day with nothing on my mind except maybe I should take in a pitcher what stars Ginger Rogers, who is someone I sure would like to go rollerskating with.

I pass the Public Library and who do I spot coming down the steps—no other but Shorty from up the Precinct.

"Ain't you lost casing a joint like this," I asks Shorty.

"Ha, ha," Shorty makes with the corner of the mouth like he has asthma. "Listen Mr. Red Skeleton, you is seeing a man what has just give our country's history the once over lightly."

things what papers and civic organizations always is heading about. The mayor is wise for a long time that there is nothing like a patriotic slogan to pull in the votes no matter what."

"Like the sawbuck we give out on election day," I wants to know.

"Better than a double sawbuck even," Shorty says. "From what I hears up at the Precinct we sure need a special fancy patriotic slogan this time to put over the top the Mayor's Boy for State's Attorney so things will be jake."

"What is this got to do with you moving in on the liberry," I asks.

"I was figuring maybe there was a slogan in one of them previous elections I could dust off to help Hizzoner, but I has no success," Shorty answers.

COULD it be you is studying to muscle your way in the fourth grade," I says.

"Leave us not waste my costly minutes with them Rialto theatre gags," Shorty comes back. "I am in the middle of thinking up a slogan."

"What is a slogan," I asks not sure.

"A slogan is what the Mayor uses for election so the citizens will not remember about them pay-offs and other

BUTTS IN WITH, "How's about, To Hitler say phooey with Mr. Tuohy."

"Terrible—that is confidentially the kind what do not win landslides," says Shorty. "It is got to be a slogan what says positively that we must win the war."

"Ain't Dempsey who is running for State's Attorney versus the Mayor's Boy for positively winning the war," I asks.

"Listen jerk," Shorty says, "That is got nothing to do with it. The Mayor has got a priority on patriotic slogans."

LITHUANIAN-AMERICANS WE ARE PROUD OF

NICK PAKALNISKIS S 2-c
LDS Br. 1, Brooklyn, N. Y.
Stationed at Woodbine, N. J.
Naval Air Station

Mass Arrests, Executions in Latvia

WASHINGTON.—More than 60 Latvian refugees arrived in Sweden from Libau, Windau, and their vicinities, a report in the Swedish newspaper Morgontidningen, relayed to the Office of War Information, says. Among the arrivals are entire families, mostly from the upper classes, the report adds.

The refugees say that the Germans are conducting mass arrests of Latvian Patriots, sending them to Germany, imprisoning them, or simply exterminating them.

The Swedish newspaper Dagens Nyheter also reported that 65 more Baltic refugees arrived in northern Gotland in the last few days. OWL

A. S. WM. E. BAKSHAS
LDS Br. 6, Binghamton, N.Y.
Stationed at Blytheville Army
Air Base, Arkansas

Waste paper is desperately needed on the fighting fronts in the form of blood plasma boxes, shell containers, paratrooper equipment boxes. YOUR waste paper saves lives, helps the invasion.

ANOTHER MISSIVE FROM OUR ESCORT

Most of the VES readers remember "The Escort", who so ably covered most events among the Lithuanian youth of Chicago up until he donned a navy blue suit and started sailing the deep blue seas. Others will remember him as the Midwest Sports Director.

It seems that the force of habit of informing the VES readers is still with our Escort, as you will note in the following letter.

Dear Mr. Yonik:

Am inserting a clipping which might be used for the English Section. (Clipping shows pictures of men overseas who have been honored, among them a Lithuanian whom Escort mentions. VES Ed.) It is possible that Vilnis had the news. If so... well and good.

On board ship, to the best of

my knowledge there are only two Lithuanians—myself and one by the name of Astauskas. His home is in St. Louis, Mo., a town which, as I know, has a colony of Lithuanians.

But the point I'm getting at, is that the Lith on board ship has a brother who is overseas and has received the Air Medal for gallantry in the call of duty or something in that order.

I know the paper wishes to give recognition to all Lithuanian youth. Since he is near Chicago, I wonder if something could be inserted about him in the Vilnis English Section. If the news has been published already, so much the better.

Although I'm in the service, I still want to give the Lithuanian youth as much recognition as possible.

With appreciation,

Al Klaud... "The Escort".

3 LITHS WOUNDED, 1 KILLED IN ACTION

Among 49 names of soldiers listed by the War Department as wounded, the following three Lithuanian names appear:

John Sublieckas whose mother Mrs. Agnes Reikivius lives at 327 South Ave., Waukegan; Raymond Dockus of 120 West 107th st. and Stanley Gardas, 4904 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.

Joseph Gailiunas, son of Mr. and Mrs. Gailiunas, who before their death, resided in Bridgeport and were old readers of the Vilnis and members of progressive Lithuanian organizations, was listed as killed in action. His nearest of kin who was notified of his death is Mrs. Ann Bain, 733 Wst 34 st., sister of the deceased.

MINERS BACK FDR

The overwhelming majority of the convention delegates elected thus far from locals of the United Mine Workers of District 5 (Pittsburgh area) are pro-Roosevelt, a survey showed. Many of the delegates are active in local organizations of the Democratic Party.

This week six locals of the district passed resolutions endorsing Roosevelt. They followed last week's action by the Harmarville local, largest in the Allegheny Valley.

The locals that passed the fourth term endorsements are Renton, Newfield, Barking, Harwick, Russelton and Brackenridge.

Dropped in or a Chat

Among our boys in uniform who make it their business to drop in "just for a chat", especially with one or another on the Vilnis staff whom they have had the opportunity of meeting in some state of the USA, was Pfc. Edward Jusius of Braintree, Mass., formerly of Worcester.

Pfc. Ed. Jusius, 22, has completed a school of airplane engine mechanics at Gulfport, Miss., and is now stationed and working at his trade at the Lockbourne Army Air Base, Columbus, Ohio. He came to Chicago to spend a few days with his mother Mrs. Veronica Jusius, 4504 Emerald Ave. His aunt Mrs. Helen Miller lives on Emerald near 35th st. Edward is a member of the LDS. By this time he probably is on his way back to the Air Base.

LDS CIRCLES

Visiting in Chicago is Bruno Mikal of the Redwings... he's looking good for himself... looks like the Alaska air agreed with him. He was in luck for his pal Ed Barr came in from Hawaii... he serves Uncle Sam in the Maritime Service.

Another Redwinger, also in the Merchant Marine, is Tony Urbikas who has transported goods to the English and saw the shores of France. It seems that the Merchant Marines have docked, for Joe Mason was seen prowling around the Southshore golf Course last Sunday.

Valeria Urbikas.

TANK GUNNER KILLED IN FRANCE

Corp. Edward Pučkorius
Was Tank Gunner

Corp. Edward J. Pučkorius, whose death in France June 7 was revealed in a War department telegram delivered to his parents last Sunday, was killed on his 22nd birthday. He went overseas to England about a year ago.

A graduate of Kohn Grammar school and Tilden Technical High school, he was in his second year at DePaul university when called to the colors. His parents survive. A brother, Vito, 18, died about seven years ago.

The last letter which Edward wrote from overseas came from England in mid-June.

SGT. S. PAULASKAS
LDS Br. 142, McKees Rocks, Pa.
Somewhere in France

Mrs. C. Skaistis Visits Soldier Son

Our reader, Mrs. C. Skaistis has recently paid a visit to her son Edward who is in the Air Corp and is stationed at Independence, Kansas.

Mrs. Skaistis was happy to find that her son appeared to be real well and happy.

The Vilnis English Section

Edited by Mrs. Alice Yonik
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone Victory 7325

On Taking Over

While resuming the task of editing the VES, after three months of absence I wish to openly thank Mrs. Nellie DeSchaff for pinch-hitting and doing a swell job. I liked her farewell editorial (Adios!) with the exception of the expression—"I can once more sit back and take it easy."

I am sure that the readers of the VES will look for an occasional (or regular, if possible) column from Mrs. DeSchaff and I do hope we can look forward to that political column and the splendid cooperation that Mrs. DeSchaff has shown to all who happened to edit the VES for the last five years.

The remaining months of this year, being our election year, place big responsibilities upon all of us and not only must we not sit back and take it easy, but we must redouble our efforts in bringing before the readers of our paper the real issues involved in the elections and other world problems. The pen must not be allowed to dry. This goes for all our other correspondents and writers.

An Immediate Task

With only about ten weeks ahead until the day when we go to the polls in one of the most important Presidential elections in recent years, all of us must feel a responsibility to see that our servicemen get the opportunity to vote in this election. They must not be deprived of the right to vote while they are away fighting for the preservation of those democratic rights we have enjoyed for many years in this country.

In the English Section of Tiesa we find some sound advice on how each and everyone of us can help to make sure that our boys vote this November.

We reprint from Tiesa the following:

1—Immediately check and see whether the federal ballot is accepted in your state.

2—If not, be sure that every serviceman that you know gets a chance to vote in accordance with the laws of your own state. In most instances, this means that the serviceman must first apply for a ballot. These applications are relatively simple. They require that the serviceman state his name, rank, serial number, military address, and home address. Of course this application must bear his signature. In most cases, there are form blanks which can be easily obtained. It is only after such applications will be filed, that the serviceman will be sent his ballot.

It is your duty to check the laws of your own state to make sure that your boy will not be disfranchised in the coming election.

Send Them The V. E. S.

If as yet you have not made it a habit to send the VES to those boys in uniform with whom you carry on a correspondence, start doing it now. They like to be informed of all that is taking place among their friends while they are away and will be grateful to you for keeping them informed. A picture of an old pal, an account of an affair like the ones they used to attend before leaving will bring back memories and hold the ties that have been made through our organized efforts. When he comes marching back, he will not feel that he has been disconnected from all activities and will again fall in line of duty on the home front.

French Patriots Murdered by Falangists

ALGIERS — Charging that Spanish Falangists have been mobilized under Nazi leaders and are systematically murdering French patriots in the Pyrenees region, the 28 French Communist deputies in Algiers demanded that Franco's envoy and Falange leaders in Algiers be immediately arrested and held as hostages.

The Communists' statement, signed by Andre Marty, Joanny Berlioz, Etienne Fajon, Andre Mercier, Henri Pourtalet and your correspondent reads in full:

"Throughout the Pyrenees frontier Spanish Falangists, including remnants of the 'Blue Division' brought back from the Soviet front, are coming over into France led by Hitlerite officers.

"They are attacking French patriots and massacring whole populations.

"Franco's authorities claim that it is simply a matter of individual engagement. However, entire Falange organizations have supplied half their members.

"The challenge of Franco and of the Falangists is past all reckoning. Against the will of the Spanish people, he is openly attacking the French people who are battling Hitler's rule.

Ask Expulsions, Arrests

"One measure only is necessary: the immediate expulsion from North Africa of those Spanish consuls and more or less disguised Falangists who boast of having helped 400 German and Italian officers—war prisoners — to escape from Africa.

"In addition, there must be the immediate arrest—as hostages—of Franco's envoy in Algiers who has free entry in the Commissariat of Foreign Affairs here, as well as of all the Falange chiefs at his command.

"The Communist deputies, convinced that we are reflecting the will of the entire French people fighting for liberty, call upon the peoples of North Africa to do everything possible to support the government in this act necessary for national security.

"Only this can stop the massacre of the French people in the Pyrenees region by Franco and his Falangists who have never ceased to be at war with France and are now proving it anew."

Produce For Victory
Contribute to USO

As We See It

There is an important conference going on at Dumbarton Oaks, Washington. The three greatest world powers are planning a postwar world secure from the horrors of war and aggression.

Many people anticipated disagreements, but the speeches presenting the official attitudes of the United States and the Soviet Union cleared up all suspicions.

The USSR ambassador Adrei Gromyko, speaking after State Secretary Cordell Hull, frequently referred to Mr. Hull's speech and in every detail supported the objectives outlined by Mr. Hull.

As a dispatch for the Chicago Daily News says:

"When Gromyko had finished, Secretary Hull shook his hand warmly and congratulated him upon the stand he had taken on behalf of the Soviets. The applause that followed Ambassador Gromyko's talk seemed heartier because of the satisfaction of everyone waiting there for the first intimation of Russia's official attitude. Some had anticipated a determined call for a particular kind of force to be used in backing up a new league. They were gratified not only by the tenor of the Russian's words but with his firm declaration of complete unity."

The British official position was outlined by Sir Alexander Cadogan. It did not differ basically from those of the United States and the USSR.

This is good news to everybody except those who are deceiving themselves by believing that we are going to fight the Soviet Union after Germany is defeated, and believe it because it helps them cherish the hope that our army is going to chase the Reds out of Lithuania and hand the country over to a group of politicians and the functionaries of the defunct fascist regime of the late Mr. Smetona.

The Teheran conference has dealt a blow to their self-deception. The Dumbarton Oaks conference will hit them even harder.

Because Mr. Sumner Welles has fought in the State Department for many progressive ideas and issues, it is generally assumed that his latest book, *The Time For Decision*, must be a very good book.

I am sorry to say, it is not.

Of course the book has much good material, but it seems to me, Mr. Welles points to a wrong direction.

I think his stand on our State Department's attitude to the present regime of Argentine should be rejected. Mr. Welles attacks Cordell Hull's condemnation of the Argentine fascist regime. He blames Mr. Hull when he should blame the fascist regime.

I don't know Mr. Hull's stand, or his South American policies of the past, but his present policy, especially concerning the fascist regime of Argentine, is good. To wage war against it is helping the fascist element in South America.

I doubt Mr. Welles' wisdom on post-war Germany too.

Vince Rudis.

"The American people do not glorify war. We do not embrace it as a way of life. But if our freedom is threatened we will fight hard and gloriously and with all our resources for its preservation.

"In this hour of war it is highly fitting that we look ahead to the days of peace and to ways and means of insuring against the outbreak of another world catastrophe."

—Secretary of State, Cordell Hull

VACATION ENDS, LKM RESUMES ACTIVITIES

The hot spots on the calendar have almost disappeared completely and the cool autumn breezes will begin to blow and make it easier for us, the LKM Chorus members to begin our rehearsals after a long vacation. What do you say? The night chosen for the practice is the usual Tuesday night... the place, Lithuanian Auditorium, 3133 S. Halsted.

How about it??? Let's see how many of us still have the LKM at heart... let's all be there this Tuesday... Be seeing you... **Valeria Urbikas**

P. S. This is especially for the girls... Girls are essential to the LKM. It is natural that all our young boys are in the service at the present, therefore it is our job... yes, we girls should attend rehearsals and really make our boys feel that they have something to come back to... something worth fighting for. How about it, gals? Is it a date... next Tuesday? Remember, Lith. Aud., 8:00 P. M. Let's give Ann Peters some support!!

Total Mobilization In Estonia

WASHINGTON.—Total mobilization is now progress throughout Estonia, the Stockholm newspaper Aftonbladet says in a report from Helsinki relayed to the Office of War Information. Estonian citizens, particularly the urban population as well as factory workers, the report says, have been informed that they must be prepared to appear for fortification work at a moment's notice. Only persons already occupied in war-essential tasks are exempted.

All travel permits have been revoked, and everyone must remain at home or at his place of work.

The Berlin correspondent of the Swedish newspaper Svenska Dagbladet in a dispatch also relayed to the Office of War Information, reports that 15 and 16-year old boys are among the Estonian battalions at present fighting with the Germans on the Baltic front. **OWI.**

Jaquelin Jenner, 8, of Chicago, Ill., has had nineteen eye operations, scarlet fever, measles three times, pneumonia, a broken nose, two broken arms, a mashed finger, a spider bite, a dog bite and now infantile paralysis. She's spent most of her life in a hospital.

Produce For Victory
Contribute to USO

For Your Information

Ninety-year-old Scientist Receives Order of Lenin

Ninety-year-old Honorary Academician Nikolai Morozov has been awarded the Order of Lenin for distinguished work in the natural sciences. Morozov is widely known for his investigations in astronomy and geophysics, on which he has written more than 150 papers.

A leading member of the Narodnaya Volya party, the scientist was arrested in 1881 and sentenced to solitary confinement for life in the Schluesselburg Fortress, from which he

Radium Salvaged During Leningrad Blockade

During the blockade of Leningrad there was a shortage of radium for the front. A building in which radium had been used for 20 years was thoroughly scraped, the plaster removed from walls and ceilings and a sufficient supply of radium extracted from the waste. The scientist responsible for this was awarded the Order of Red Banner of Labor.

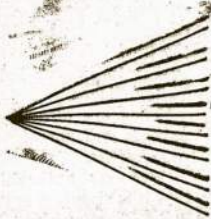

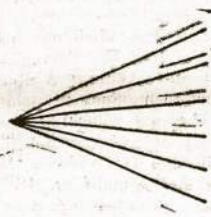
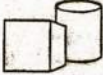
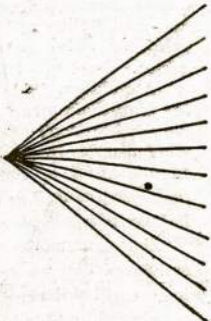

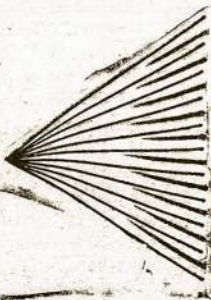
was released by the Revolution of 1905. During the past few years he has been living on the Borok estate in the Yaroslavl Region.

KID SALVAGE

HAVE YOU DONE YOUR PART FOR RUSSIAN WAR RELIEF?

★ WHERE YOUR USED FATS GO! ★

 FOR EXPLOSIVES		<ul style="list-style-type: none"> 37mm Anti-aircraft Guns 37mm Anti-tank Guns 75mm Pack Howitzers 60mm and 81mm Trench Mortars 37mm Airplane Cannon 4.2" Chemical Mortars Dynamite for demolition Glycerine for our Allies
 FOR MILITARY MEDICINES		<ul style="list-style-type: none"> Sulfa Ointments Acriflavine } Antiseptics—useful for treating Gas Gangrene Proflavine } Antiseptics—useful for treating Gas Gangrene Smallpox Vaccines Insulin Opiates to ease pain Surgical Jellies
 FOR OTHER MILITARY USES		<ul style="list-style-type: none"> Synthetic Rubber Airplane Lubricants Depth Charge Releases Incendiaries De-icing Fluids for aeroplanes Nylon for parachutes, powder bags, etc. High-resistant Paints Fabrics of all kinds Marine Rope Military and Naval Soaps Hydraulic Fluids Etc. Etc. Etc.
 FOR INDUSTRIAL PURPOSES		<ul style="list-style-type: none"> Metal Working Mining Industrial Soaps Textiles Food Products Railroad Lubricants Civilian Soaps Tanning and Processing Leather Insecticides and Fungicides Rubber Processing Etc. Etc. Etc.

ON THE EVE

By Ilya Ehrenburg

On the outskirts of Vilnius, when fighting was still in progress in its streets, I spoke to some German officers who had been taken prisoner. Among them was an Austrian, an army surgeon, a man of lively intelligence and keen powers of observation.

"The Germans still hope," he said to me.

"In what?" I asked. "In the V-1 robot bomb? In super-total mobilization?"

"No," the Austrian replied. "In the shortness of your memories. A year ago they used to say the Russians have a short reach. Now they say the Russians have short memories."

I want to speak once more, now that the Red Army has reached the frontiers of Germany, about the savagery and bestiality of the Hitlerites. Perhaps there are some who when they read about Germans surrendering to supply troops and even to children, say to themselves, "They've come to their senses at last." Perhaps some Muscovites who saw the dismal procession of war prisoners asked themselves in surprise, "Can fellows like these have handed innocent people?" Perhaps the reports of the mutiny

of German generals prompt in the naive reader a hope that conscience has awakened in the Germans.

No! And again no! The Germans have not changed. They surrender not because they revolt against murdering innocent people; they surrender because they are afraid to die. It is not the children they pity, but themselves. A day, even an hour, before they surrendered they were still murdering defenseless people. It is not conscience that is awakening in them, but fear.

At the order of the Germans their slaves are digging up the corpses of the massacred and burning them. The criminals want to cover up their traces. For three years they slaughtered with an easy mind. Then they grew alarmed and began to destroy the dead bodies. That's all their "conscience" amounts to. They are preparing for the day when at the word of command they'll cry, "It wasn't we who murdered; it was Hitler."

Why did a certain colonel throw a bomb at the Fuehrer? Because he realized that Hitler is evidence.

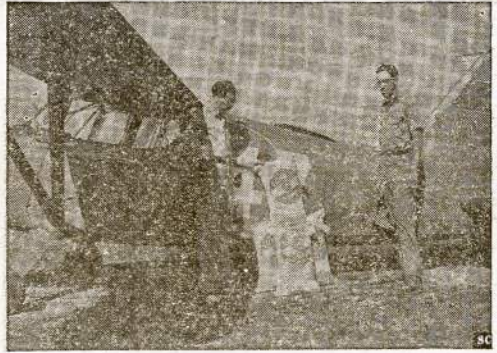
Oberleutnant Filins, a war prisoner, told me that German officers now closely scrutinize the reports of the Extraordinary State Committee. They look to see whether their names are mentioned. They know justice is coming.

I was in Bolshoi Trostyanets shortly after the Germans ran away from there. Scorched corpses piled in stacks like firewood were still smoldering. The children had been neatly laid at the end of each row. . . . That was the last contingent and the Germans fled before they could burn them. All around I saw signs of excavations and fields of skulls. Since the spring the Germans had been burning the bodies of their victims buried earlier, but were unable to complete the job.

Bolshoi Trostyanets, near Minsk, was one of the "death factories." There the Germans killed Soviet war prisoners, Byelorussians, and Jews brought from Minsk, Vienna and Prague, using G-Wagens—gas wagons—for the purpose. A certain German engineer perfected these machines: they now have a tip-up body which automatically discharges the corpses of the slain. Over 100,000 innocent people died in Bolshoi Trostyanets.

There were death factories in Ponyari, near Vilnius, in Belzhetse, near Rava Russkaya, in Novy Dvor and in Sabibur. Trainloads of Jews arrived from France, Holland and Belgium. They were told they would be put to work. They were taken

Plane Is Regulation Farm Equipment

Funk Farms Photo

BLOOMINGTON, ILL.—D. A. Carrison, Macomb, Ill. farmer, has put his hobby—flying—to practical use. He finds his little Stinson monoplane very useful farming equipment. He is shown here (right) picking up hybrid seed corn needed for quick replant after a flash flood.

to barracks and ordered to strip naked for disinfection and baths. The heads of the women were shaved and the hair gathered in sacks. Then the doomed people were asphyxiated. Through a trapdoor in the "bath house" the dead bodies were conveyed into a furnace. The Germans declared that each of these death factories had a capacity of 2,000 persons per day.

In the death factories Jews and Soviet war prisoners, Russians, Byelorussians and Poles were killed. In Vilnius the inhabitants of entire streets were sent to Ponyari. The butchers had a timetable—one day they slaughtered Jews, another day Poles. There were also "Russian days."

It is hard to conceive: millions of people—neat, quiet old women; mothers with infants at the breast; beautiful young women and little girls with pig-tails—massacred in these death factories. Each of them lived his or her life; they were warm and alive. . . . And then some German in an office recorded in a book: so many units exterminated.

I will not attempt to paint these pictures of horror; mankind will return to them for centuries to come, trying to realize the immensity of suffering.

Valya Komarova, a humorous, tender girl of 14 lived in Yalta. The Germans murdered her and outraged her body; they cut off her left breast. Marusya Ponomaryova was a Russian child of seven years. The Germans burned her alive and in her torment she shrieked, "Mama!" But her mother did not hear her; she had been killed the day before.

But there is a Mother Russia. She heard Marusya's cries and will never, never forget.

"Dr. L. Druskin, Children's Diseases"—the Germans killed the old man and buried hundreds of living children with him. And side by side with in-

fant's in this fraternal grave lie the mutilated bodies of sailors.

Here is the site of what was once the Russian village of Art-yukhovo, on the Dukhnovo-Idritsa highroad. The Germans burned the village and all its inhabitants with it. Sergei Stepanov was 67 years old. The Germans beat him with rifle-butts and ordered him to dance. They snatched Matryona Leonova's infant from her arms and threw it into the flames before the mother's eyes. The list of burned is a terrible one. In it figure Vera Senyonova, an old woman; Maria Kuzmina, 10 months old, and Nikolai Ivanov, six months old. . . .

Whoever has even once in his life stroked the head of an infant, whoever has seen the tears of a mother, will not forget the ashes of Artyukhovo: they are human ashes.

The township of Ekaterinopol was inhabited by Jews. They were all slaughtered. . . . all but a young girl, Sonya. She tells of the woes of the people. In Ekaterinopol lived an old barber, Azril Pritzman. He was 76, and had five sons at the front. The barber cried to the Germans, "Shoot. My sons will avenge me!" Golikov was a cooper, 80 years old. Rising wounded out of the pit he cried, "Shoot, you vipers. You can't kill me with one bullet." I don't know whether the barber's sons are alive. But every murdered old man has sons—the Soviet soldiers. They are already in Beskidi, near Warsaw and at the frontiers of Prussia. The butchers will be made to answer.

(To be continued next week)

Penicillin is now undergoing mass tests as a cure for syphilis in the early stages the Office of War Information announced. They cautioned it will be sometime before the effectiveness of the drug against syphilis can be determined.

CINDERELLA — Dorothy Hart of Cleveland arrives in New York to take screen test for part in forthcoming picture, "Tonight and Every Night," in which Rita Hayworth stars. Dorothy is winner of Columbia's "Cinderella Cover Girl of 1944" contest, in which hundreds of girls in U. S. were entered

Of, By And For Servicemen & Women

No Wonder He's Smiling

Ray Russell, whom you will recognize in the above snapshot, son of Mr. and Mrs. Anthony Russell of 614 South Maplewood avenue, has added another page in the history of his army days. He was one among the men of the India-China Wing of the Air Transport Command recently awarded the President Unit Citation for performance while moving large

quantities of vital supplies over the Himalayas to China.

Ray has just returned from a 17-day furlough to a rest camp in the India mountains where he visited the Maharajah's palace and took pictures of him and also of Mount Everest.

Ray has been in service 19 months. Before enlisting in the Air Force he attended school at Glendale, Calif.

Christmas Gift Mail Starts Overseas September 15

Christmas gift packages mailed between Sept. 15 and Oct. 15 to Army and Navy personnel overseas should bear the endorsement "Christmas Parcel" and may not contain perishables, intoxicants, poisons, and inflammable materials (including matches of any kind and lighter fluids), the Army and Navy Postal Services said.

The mailing of fragile articles is discouraged, the services said in listing regulations.

Other regulations include the following:

Christmas gift packages will be accepted for mailing only within the present limitations of weight and size—five pounds in weight, 15 inches in length, and 36 inches in length and girth combined.

All articles must be packed in boxes of metal, wood, solid fiberboard, or strong double-faced corrugated fiberboard, and tied with strong twine. It is highly desirable that all fiberboard boxes be securely wrapped in heavy paper, if available.

Contents should be packed tightly. Hard candies, nuts, caramels, fruit cake, and chocolate bars individually wrapped in waxed paper should be inclosed in inner boxes of wood, metal or cardboard. Soft candies should not be mailed. Sharp-pointed or sharp-edged instruments, such as razors or knives,

must have their points or edges protected so they cannot cut through their coverings and damage other mail.

Addresses must be legible, in typewriting or ink. A slip containing the complete address of the addressee and sender should be enclosed in the parcel to permit identification in the event the outer wrapper becomes torn, mutilated or destroyed in transit. Parcels addressed to overseas Army and Navy personnel should show the grade rank, full name, Army or Navy serial number, service organization and unit, and the APO number or Navy number, in care of the postmaster at the port of embarkation through which the mail is routed. Postage must be fully prepaid. OWI

Liberties Group Prints GI Voting Guide

Publication of a new guide on rules for GI voting entitled "How Your GI Joe Can Vote" was announced today by the National Federation for Constitutional Liberties. The guide indicates what members of the armed forces, merchant marine and auxiliary from every state should do in order to apply for their absentee ballots and to register so that they may vote in the November elections. It also tells what states accept federal ballots, and where supplementary information on voting regulations is available.

"How Your GI Joe Can Vote" is a leaflet designed for widespread distribution, in response to requests from all over the

Veteran's Aid

By World War II Vet

Want your old job back, asks the Mediterranean Stars and Stripes of GI Joes. The law is on your side, is its answer.

"In case you've wondered—and who hasn't—whether you'll be able to return to your old job after the war," writes S and S, "here's the latest instructions given local draft boards as an outline of Selective Service Headquarters' policy on the matter."

S and S lists a series of questions and answers on the subject, which are helpful.

How rigidly is the law requiring the reemployment of veterans to be enforced?

Very rigidly. The law says that employers need not rehire veterans if postwar conditions make it "unreasonable or impossible" for them to do so. However, an employer can't refuse to reemploy a veteran merely because it is inconvenient to do so. Selective Service advises: "The convenience of an employer must be distinguished from 'impossible' or 'unreasonable.'"

What can a veteran do if his old employer refuses to give him back his job?

He can sue in court. One Federal court already has held that a veteran is entitled to back pay from the time he was refused his old job to the time he got it. Veterans can even enlist the services of federal district attorneys to enforce their job rights. State and local draft authorities, however, are not authorized to refer cases to federal attorneys until after na-

tional headquarters approves the action.

How soon must a veteran ask for his old job?

Within 40 days after his discharge. Employers also can require that the veteran produce evidence that he satisfactorily performed his military service. Certificates of discharge not dishonorable are proof of satisfactory performance. If a veteran delays beyond 40 days, the employer is under no obligations to rehire him.

How soon must the veteran be rehired?

The law says that veterans are entitled to immediate reinstatement. To Selective Service this does not mean "instant" reemployment, but does mean "without unnecessary delay." An employer will not be allowed to keep a veteran waiting for three or four months until a job opens up nor can he delay rehiring the veteran because it would be more convenient for him to wait.

How long must the veteran be retained in his job?

Usually for at least a year. The regulations state that veterans cannot be fired except for cause within that year.

What salary do employers have to pay veterans?

In general, the employer must restore the veteran to his old job, or a comparable job, at the old salary. However, if his old job now carries a higher salary, the veteran is entitled to the salary that now goes with the job. If, in the employer's opinion, the veteran isn't qualified for the upgraded job, he must give him another job at his former pay.

What about the seniority rights of a veteran?

Veterans accumulate seniority while in the service, just as though they had continued working for their old employers without any wartime interruption.

al scale through church, trade union, farm, professional, civic and servicemen's organizations.

"How Your GI Joe Can Vote" is available from the National Federation for Constitutional Liberties, 205 E. 42 St., New York 17, N. Y.

YOU CAN BACK UP MacARTHUR AND HELP TO SHORTEN THE WAR BY SUBSCRIBING TO UNITED CHINA RELIEF